

Förord

Den här rapporten presenterar och redogör för de synpunkter som inkommit i samband med samrådet av föreslaget vattenskyddsområde för Svensbyfjärden ytvattentäkt. Alla skriftliga synpunkterna finns medtagna samt besvarade av projektgruppen i denna rapport och i sin helhet i bilaga till denna. Slutsatser finns överskådligt beskrivna i början av rapporten och på de ställen där synpunkterna föreslås leda till förändring presenteras dessa efter synpunkten.

Piteå kommun

Sammanfattning

Samråd för förslag till Svensbyfjärdens Vattenskyddsområde har pågått från mitten av december 2016 till mitten av februari 2017. Under samrådsperioden har 6 större samrådsmöten skett. Totalt har 33 skriftliga yttranden inkommit. Frågor som framför allt lyfts är kopplade till riskanalysen i det tekniska underlaget, skyddsområdets storlek och zonutbredningar, föreslagen skyddsföreskrift samt konsekvenserna utav förslaget. Några synpunkter berör även samrådsförfarandet samt tidplanen för arbetet.

Slutsatser

Samrådet föreslås föranleda till följande förändringar:

- Översyn av befintlig riskanalys
- Förtydligande och uppdatering kring riskreducerande åtgärder
- Utvecklat motiv till befintligt vattenskyddsområde
- Justering av skyddsföreskrifterna
- Offentliggöra motiv och underlag till skyddsföreskriften
- Uppdatering av konsekvensanalysen

Nytt förslag bör tas utifrån ovanstående slutsatser och därefter återremitteras.

Innehållsförteckning

1. Inledning.....	5
2. Redogörelse från samrådsmöten.....	5
Samrådsmöte 1 – Fastighetsägare intill föreslagen vattentäktsszon.....	5
Samrådsmöte 2 – Jordbrukare och lantbrukare.....	5
Samrådsmöte 3 - verksamhetsutövare.....	5
Samrådsmöte 4 – Fastighetsägare i Primär Zon.....	5
Samrådsmöte 5 – Fastighetsägare i Sekundär Zon.....	5
Samrådsmöte 6 – Allmänt möte inbjudan via annonsering.....	5
Övriga samråd.....	5
3. Inkomna skriftliga synpunkter.....	6
4. Redogörelse för skriftliga synpunkter.....	7
4.1 Allmänt.....	7
4.1.1 Syftet med föreslaget VSO.....	7
4.1.2 Samråd, utskick, tidsplan etc.....	7
4.2 Tekniskt underlag.....	8
4.2.1 Zonutbredningarna.....	8
4.2.2 Riskanalysen.....	11
4.2.3 Lantbruk och jordbruk (Skogsbruk).....	13
4.2.4 Vägar transporter och trafik.....	13
4.2.5 Avloppsvatten.....	14
4.2.6 Analyser och ämnen i råvattnet.....	15
4.2.7 Naturliga barriärer.....	16
4.2.8 Avfall.....	16
4.2.9 Deponier och förorenade områden.....	17
4.3 Skyddsföreskrift.....	18
4.3.1 Allmänna synpunkter på skyddsföreskriften.....	18
4.3.2 Synpunkter per paragraf.....	19
1 § Allmänna föreskrifter	19
Primär och sekundär skyddszon	22
2 § Petroleumprodukter och andra brandfarliga vätskor	22
Primär skyddszon	22
Sekundär skyddszon	22
3 § Fordonstvätt	25
Primär skyddszon	25
4 § Kemiska bekämpningsmedel och andra skadliga kemikalier	26
Primär skyddszon	26
Sekundär skyddszon	26
5 § Växtnäringsämnen	28
Primär skyddszon	28
Sekundär skyddszon	28
6 § Djurhållning	29
Primär skyddszon	29
7 § Skogsbruk	30
Primär skyddszon	30
8 § Avloppsvatten	31
Primär skyddszon	31
9 § Avfall, avfallsupplag och schaktning	33
Primär skyddszon	33
10 § Tåktverksamhet	34
Primär skyddszon	34
11 § Annan miljöfarlig verksamhet än tåktverksamhet	35

<i>Primär skyddszon</i>	35
<i>Sekundär skyddszon</i>	35
12 § Transport av farligt gods	36
<i>Primär och sekundär skyddszon</i>	36
4.3.3 Allmänt och definitioner	37
4.3.4 Beslutsfattande instans	38
4.3.5 Tillsyn	38
4.3.6 Flera parallella vattentäkter.....	38
4.3 6 Konsekvensanalysen	38

1. Inledning

Samråd för förslag till Svensbyfjärdens Vattenskyddsområde har pågått mellan 19 december 2016 till 17 februari 2017. Under samrådstiden har utställning för materialet ägt rum på Piteå Stadshus, Piteå Stadsbibliotek, Öjebyn-, Hortlax- och Sjulnäs bibliotek. Under samrådsperioden har 6 större samråd skett på sessionssalen Piteå kommun av projekt- och styrgrupp för arbetet. Ett mindre antal samråd har även skett med direktberörda verksamheter och organisationer. Till samråden 1-5 har utskick gått ut med inbjudan till dessa möten. Möte 6 till allmänheten har annonserats via hemsida, sociala medier samt via annonsering i Piteå Tidningen. Utöver dessa har ett antal övriga mindre samråd skett med verksamhetsutövare och organisationer. Samrådsremisser har även skickats ut till ett antal organisationer. Totalt har 33 skriftliga synpunkter inkommit.

2. Redogörelse från samrådsmöten

Samrådsmöte 1 – Fastighetsägare intill föreslagen vattentäktsszon

Vid samrådsmöte 1 deltog 24 personer. Generellt handlade frågeställningarna om kravnivån på motortrafik som exempelvis motorbåt och skoter i föreslagen vattentäktsszon samt fordonstvätt.

Samrådsmöte 2 – Jordbrukare och lantbrukare

Vid samrådsmöte 2 deltog 44 personer. Flertalet var kritiska till samrådsutskick, medverkan, tidplan, riskanalys och värdering kontra andra risker, speciellt humant avlopp, konsekvensanalys samt vattenskyddsområdets utformning. Även frågeställningar kring vad eventuellt tillståndsförfarande innebär. En referensgrupp bildades för fortsatt dialog med representanter från LRF och Skogsägarna.

Samrådsmöte 3 - verksamhetsutövare

Vid samrådsmöte 3 deltog 8 personer. Frågeställningarna var kopplade till tillståndsförfarande, petroleumhantering, avfall och spridning av växtnäringsämnen samt för zonernas avgränsning.

Samrådsmöte 4 – Fastighetsägare i Primär Zon

Vid samrådsmöte 4 deltog 138 personer. Frågeställningar som togs upp handlade om kommande tillståndsförfarande, kraven på enskilda avlopp, trender och kvalitet kopplade till råvattenkvalitet samt befintlig bräddning från ledningsnät/pumpstationer samt befintlig överföringsledning i Svensbyfjärden.

Samrådsmöte 5 – Fastighetsägare i Sekundär Zon

Vid samrådsmöte 5 deltog 106 personer. Frågeställningar som togs upp rörde befintliga inventeringar av avlopp från området, råvattenkvalitet samt ifrågasättande av bristen på reservvatten.

Samrådsmöte 6 – Allmänt möte inbjudan via annonsering

Vid samrådsmöte 6 deltog 17 personer. Frågor som lyftes rörde förbudet mot båttrafik och skoterkörning i vattentäktssonen samt riskobjektet Lavergruvans nyetablering och påverkan på vattentäkten i händelse av olycka.

Övriga samråd

Utöver ovan nämnde samråd har ett antal mindre samråd och träffar ägt rum med olika organisationer och verksamhetsutövare som bl.a. Länsstyrelsen, LRF, Norra Skogsägarna, Sikfors kraftstation/Skellefteå Kraft, Piteå Flygplats, Kallaxflyg, Landsbygdspolitiska rådet, Byamännen i föreslaget VSO, Kommunala förvaltningar och kommunala bolag samt Älvsbyns kommun och Älvsbyns Energi AB. Vid mötena har befintliga verksamheter och organisationer diskuterats utifrån förslaget.

3. Inkomna skriftliga synpunkter

Under samrådstiden har följande yttranden inkommit:

1. Anders Berglund
2. Anders Lundberg (Inklusive Peter, Björn, Samuel, David)
3. Bernt Westerlund
4. Boende i VZ via Thure Lundqvist
5. HaV
6. Inga-Lill Ekman
7. Inga-Lis Grönlund
8. Jan-Erik Jonsson
9. Jokkmokks Kommun
10. Kay Rung
11. Lars Berglund
12. LRF
13. LST
14. Miljögruppen Pite Älvdal
15. Norra Skogsägarna
16. Peter Lundberg
17. PIREVA
18. Piteå Flygplats/Piteå Flygklubb
19. Piteå kommun MTN
20. Piteå Kommun SBN
21. Piteå Naturskyddsförening
22. Ronny Thelin
23. Rolf Nyman
24. Räddningstjänsten i Piteå
25. SCA
26. SGU
27. Skellefteå Kraft
28. Skogsentreprenörerna Sektion Älvsbyn
29. Skogsstyrelsen
30. Stenvalls trä
31. Sune Alm
32. Svensbyns samfällighet
33. Tommy Öhlund
34. Trafikverket
35. Älvsbyns Kommun

Samtliga yttranden finns i sin helhet i **bilaga 1**.

4. Redogörelse för skriftliga synpunkter

4.1 Allmänt

4.1.1 Syftet med föreslaget VSO

Synpunkt

- Är inrättandet utav vattenskyddsområdet för Svensbyfjärden att motverka en konstaterad risk- och påverkansbild eller är syftet primärt att bibehålla en redan god vattenkvalitet. Är syftet att bibehålla en redan god vattenkvalitet så är det viktigt att noggrant analysera behovet och mervärdet av ökad reglering innan föreskrifterna meddelas inom området. (HaV).

Svar

- Syftet är att bibehålla en redan god vattenkvalitet. Däremot har ett antal riskmoment och faktiska påbud identifieras och påträffas inom föreslaget skyddsområde där det bedöms behövas en reglering för att minska risken. En av de större riskerna är bl. a. akuta olyckor kopplade till motorfordon och petroleumhantering. Utöver det finns även ett större antal diffusa källor och framtida risker.

Synpunkt

- Att de styrande politikerna i kommunen bör presentera hur de ser på frågan i ett helhetsperspektiv; där man även väger in utveckling av de gröna näringarna med det öppna odlingslandskapet, sysselsättningseffekterna och den nationella respektive regionala livsmedelsstrategin. (LRF)

Svar

- Frågan behandlas inte i denna samrådsredogörelse utan behandlas politisk i ett senare skede. Synpunkten överlämnas till i första hand styrgruppen och därefter styrande politiker i såväl kommunstyrelse och kommunfullmäktige i Piteå kommun.

4.1.2 Samråd, utskick, tidsplan etc.

Synpunkt

- Jag är en av fem delägare av en fastighet i Primär zon, och ingen utav oss har fått någon kallelse till något samrådsmöte. Kan ej anses som lagenligt kallelse. Samrådstiden anses även för kort. (Peter Lundberg)

Synpunkt

- Många fastighetsägare och lantbrukare har heller inte blivit kallade till de samråd som utlysts. Därför kan legitimiteten för dessa s.k. "samråd" starkt ifrågasättas. (LRF)

Svar

- Föreslaget skyddsområde är ett stor skyddsområde. I primär zon är det 2620 fastigheter som är berörda och i sekundär zon 5257 fastigheter. Tyvärr har det visat sig att ett mindre antal personer inte fått utskicket. Dessvärre har några berörda fastigheter och personer fallit bort från utskicksfilerna. Trots ett mindre bortfall bedöms samrådet ha skett på ett vederbörligt sätt. Ett allmänt möte har även aviserats på via annons i den lokala tidningen samt via hemsida, sociala medier och via utställningar på Piteå Stadshus, Piteå Stadsbibliotek, Öjebyns-, Sjulnäs- och Hortlax bibliotek. Samrådstiden har pågått från mitten av december till mitten av februari. En samrådstid på cirka två månader anses som tillräckligt.

Synpunkt

- De gröna näringarna gavs möjlighet att delta i arbetet med vattenskyddsområdet årsskiftet 2012-13. Arbetet avbröts och när man sedan började om så blev aldrig näringarnas företrädare kallade. Detta var inte så lyckat, speciellt som denna samverkan med berörda parter föreskrivs i Naturvårdsverkets handbok om vattenskyddsområde 2010:5 (kap 1.5). (LRF)

Svar

- Kallelsen till nu genomfört samrådsmötet är en liknande kallelse, om än i ett större forum. Förslaget som har legat till grund för samråd är i stora drag likt det som man avsåg att samråda om redan 2013.

Synpunkt

- Vi kan ifrågasätta den brådska för hanteringen som skett de senaste veckorna med tanke på att processen var vilande mellan 2013 och 2016. Den försenade dialog som nu förs mellan handläggare och olika referensgrupper skulle i ett tidigt skede kunnat bidra till ett mer genomarbetat förslag. (Norra Skogsägarna)
- Pireva och kommunen har arbetat fram detta förslag under tre år. Då får vi komma in i elfte timmen med veckors svar och reflektionstid. Dåligt samarbete med näringsidkare. (Anders Lundberg)

Svar

- Det förslag som togs fram 2013 och det förslag som har gått ut på samråd nu skiljer sig minimalt i frågan om föreslaget vattenskyddsområde. Det är endast föreslagen skyddsföreskrift som har reviderats utifrån bl.a. synpunkter som inkommit från Länsstyrelsen och juridisk granskning. Processen har därför inte legat vilande mellan 2013-2016 utan arbetet med översyn och uppdateringar av föreslaget har pågått kontinuerligt. Förslaget som gått ut på samråd anses därför som ett mer genomarbetat förslag. En svarstid på tre veckor är en vanlig svarstid för liknande ärenden.

Synpunkt

- Vi anser att tidsplanen justeras framåt så att berörda fastigheter och verksamheter ges möjlighet att "vara med på tåget". Vårt förslag är att justera tidsplanen för beslut ett år framåt. (LRF)

Svar

- I samband med samrådet har synpunkter inkommit som föranleder behov till justeringar i materialet. Tidplanen har därav justeras utifrån identifierat behov av förändringar. Exakt hur stor förskjutning det rör sig om är osäkert, men i stora drag handlar det om cirka ett år.

Synpunkten föreslås följande förändring:

- Att tidplanen för projektet förskjuts med anledning av inkomna synpunkter.

4.2 Tekniskt underlag

4.2.1 Zonutbredningarna

Tertiär zon

Synpunkt

- Den tertiära zonen omfattar ett stort geografiskt område utan några särskilda skyddsföreskrifter. Eftersom ett vattenskyddsområde medför ökad administration för fastighetsägare vid pågående och förändrad verksamhet ställs frågan till behovet av den tertiära zonen. (SCA)
- Utifrån det tekniska underlaget i ärendet ställer sig Havs och vattenmyndigheten tveksam till att området behöver vara så stort som det liggande förslaget anger. Havs och vattenmyndigheten anser också att syftet med den tertiära zonen är otydligt. (HaV)
- Miljögruppens Pite Älvdal har studerat Bolidens miljökonsekvensbeskrivning och har kommit fram till att när det gäller vattenskyddsområdets i Svensbyfjärden är ett av dom största hoten mot vattentäkten sandmagasinet i Laver. Konsekvenserna av ett dammbrott skulle förstöra vattentäkten i Svensbyfjärden. (Miljögruppens Piteå Älvdal)

- Det största hotet med vattenskyddsområdet är situationen i Laver och den gamla nerlagda koppargruva som Boliden har intresse att starta upp på nytt. Vad skulle följderna av ett dammbrott i det nya tilltänkta sandmagasinet bli? Vi känner stor oro i denna fråga inför framtiden och frågar oss hur säkrar vi vårt vatten på ett bra sätt? (Naturskyddsföreningen)
- I syfte att tydliggöra intresset av dricksvattentäkten föreslås tertiär zon justeras att omfatta även gruvområdet i Laver.(PIREVA)

Svar

- Den tertiära zonen är föreslagen ut till de yttre gränserna av samtliga vattendrags (0-24h) delavrinningsområden. Motivet till zonen är i formen som en observationszon upp längs Piteälven och dess biflöden norr om Sikfors kraftstation. Motivet och syftet är även att tydliggöra tillrinningsområdets betydelse för råvattnets kvalitet i ett längre tidsperspektiv, t.ex. kommande planeringssammanhang och vid pågående/ny miljöfarlig verksamhet. Zonen är en observationszon för att kunna ge ett rådrum i händelse av exempelvis en olycka. Zonen ger därmed en signal och ett skydd trots att den saknar skyddsföreskrifter. Upplägget utan föreskrift följer även Naturvårdsverkets allmänna råd. Eftersom att zonen inte är förenad med några skyddsföreskrifter blir det inte heller någon större ökad administration för varken fastighetsägare eller myndigheter kopplat till denna zon. Det finns däremot tydliga skäl att beakta täkten om det finns en zon. Inga beaktanden eller justeringar för beräkningsmodellen har gjorts endast med anledning av just storleken.

Ett dammbrott i Laver skulle få katastrofala följder för närområdet då utloppen från dammen mynnar ner i Piteälven blir följderna att även Svensbyfjärdens förorenas. Ett tydligt behov av att behålla den tertiära zonen med anledning av de riskobjekt och föroreningskällor som finns uppströms Piteå älv konstateras därför. Det finns även anledning att se över föreslagen tertiär zon utifrån en uppdaterad riskanalys samt uppdatering av befintliga riskobjekt.

Den tertiära avgränsningen bör därmed finnas kvar samt eventuellt även uppdateras så att Laver införlivas i denna zon. Det blir därmed ett känt faktum att utloppet leder till och påverkar Svensbyfjärdens ytvattentäkt. Tertiär zon behöver även motiveras bättre i det tekniska underlaget. Den nya uppdaterade riskanalysen har inte kunnat bevisa att den befintliga gruvan i Laver ska införlivas i tertiär zon. Kommer ny gruva att etableras bör risken på nytt värderas.

Synpunkten föreslås följande förändring:

- Översyn av befintlig riskanalys samt tertiär zon utifrån en uppdatering över befintliga riskobjekt uppströms Piteå älv.
- Motiven för tertiär zon behöver även tydliggöras.

Primär zon och sekundär zon

Synpunkt

- Det känns ologiskt att hela Bergsviken ska ingå i den Primära zonen. Hela detta område känns för stort för att ingå i denna indragning. (Peter Lundberg)
- Varför är hela Bergsviken i Primär zon då vi ligger 2 km från Ursberget som höjd däremellan? (Anders Lundberg)

Svar

- Den beräkning och modellering som utförts för att ta fram föreslagna skyddszoner utgår från Naturvårdsverkets handbok. Stora delar av Bergsviken ligger med för att marken i stora delar av området består av genomsläpplig mark och att grundvattentillrinning på 100 dygn till ytvatten leder grundvattnet ner till Svensbyfjärdens ytvatten. Zonerna för en ytvattentäkt blir som regel större än för en grundvattentäkt. Genomförd modell utifrån Naturvårdsverkets handbok har därför gett detta resultat. En administrativ gräns har även dragits vid Öholmabron.

Den översyn som genomförts tillsammans med anlitad konsult kommer att ta bort stora delar av Bergsviken. Alla delar som blivit medtagna på grund av grundvattentillrinning är bortplockad då motiven för denna del blir för vag kontra risken.

Synpunkt

- Vad gäller primär och sekundär skyddszon så menar Havs och vattenmyndigheten att utredningarna som ligger till grund för avgränsningen är ambitiöst genomförda och har inga invändningar mot avgränsning och zonindelning ur en rent naturvetenskaplig synvinkel. (HaV)

Svar

- Det är bra att HaV meddelar att de inte ser några invändningar mot avgränsningen och zonindelningen för Svensbyfjärdens VSO ur en naturvetenskaplig synvinkel. Det finns därmed ingen anledning till förändringar eller justeringar i zonerna utifrån att det finns en felaktig bedömning av metodiken i Naturvårdsverkets handbok. En viss översyn av zonutbredningarna förslås däremot där man ser över zonutbredningarna tillsammans med en uppdaterad riskanalys.

Synpunkt

- Med tanke på vattentäktens höga skyddsvärde finns det anledning att överväga om den primära skyddszonen ska utökas till att omfatta sträckor av Lillpiteälven, Rokån och Svensbyån och områden i anslutning till dessa sträckor. Exaktheten för dessa delflöden är inte lika tillförlitlig som för Piteälven. (LST)

Svar

- Föreslaget vattenskyddsområde har utförts utifrån Naturvårdsverkets handbok och den modell som angetts i det tekniska underlaget. Beräkningarna bygger på befintliga underlag för de olika vattendragen. Piteälven motsvarar majoriteten av tillflödet till Svensbyfjärden (93,5%). Därav bedöms det att den empiriska modellen för de mindre vattendragen som tillräcklig och att inte finnas behov för ytterligare utredning genom kompletterande fältutredningar.

Synpunkt

- Storleken på vattenskyddsområdet bör ses över och motiveras bättre i förhållande till riskanalysen. Det verkar överdrivet stort. I stort sett all åkerareal omfattas. (LRF)

Svar

- Området är framtaget utifrån Naturvårdsverket handbok. Att stora delar åkerareal omfattas, framförallt inom sekundär zon, beror på att dessa områden ligger uppströms de mindre vattendragen till Svensbyfjärden. En viss översyn av zonutbredningarna förslås däremot där man ser över zonutbredningarna tillsammans med en uppdaterad riskanalys. All åkermark som lagts till i sekundär zon har tagits bort.

Synpunkt

- Problem och frågeställningar har lyfts kopplade till bl.a. övergödning och Vattenpest i Mjösjön som ligger i Sekundär zon. (Rolf Nyman, Kay Rung)

Svar

- De problem som finns kopplade till övergödning i Mjösjön har överlämnats till kommunbiolog Stefan Andersson och miljöinspektör Ulf Isaksson. Frågorna har också sedan tidigare behandlats av tillsynsnämnden och det finns en plan framtagen tillsammans med LST. Projektgruppen bedömer inte att frågan direkt berör ytvattentäktens råvattenkvalitet och därmed inte heller föreslaget vattenskyddsområde och föreslagen skyddsföreskrift för Svensbyfjärden.

Synpunkt

- Gör en bedömning för vattenflödena utifrån vattentemperaturen?
- Vilka ämnen kan transporteras med vinddriven transport/modellen för vindtransport?
- Fördjupade beräkningar av rinntidsberäkningarna

- Förutsättningarna att genom placering av vattenintag på flera olika platser och vattendjup sprida riskerna för att förorening följer med råvattnet?
- Utredda förutsättningarna för föroreningsspridning från åsformationen i syfte att ha ett bättre underlag avseende transporttiden? (Även tidigare undersökningar som borrhning av brunnar, geotekniska undersökningar bör kunna ge relevant information. Vid dessa beräkningar bör även hänsyn tas till den sträcka som finns från markytan till grundvattnet.
- Bör skyddsområdet sträcka sig ända till Sikfors? Förnyade rinntidsberräkningar avseende ytvattnet och undersökningar av åsformationen bör kunna ge svar på detta.
- Hydrogeologiska förhållandena i åsen bör kartläggas om skyddsområdet fortsättningsvis behöver sträcka sig upp till Sikfors.
- (Stenvalls via WSP)

Svar

- Beräkningar som är utförda för framtaget för Svensbyfjärdens vattenskyddsområde är välmotiverade, detaljerade och följer handboken. Inget behov till revidering med anledning av ovanstående anses nödvändigt. Kompletterande placeringar av vattenintag bedöms inte heller påverka skyddsområdets utbredning i större utsträckning. Detaljerade kartläggningar är inte alltid heller realistiska. En viss generalisering måste ske. Överlag är framtaget vattenskyddsområde välutrett. En viss översyn av zonutbredningarna förslås däremot där man ser över zonutbredningarna tillsammans med en uppdaterad riskanalys.

Synpunkt

- Trafikverket har tagit del av handlingarna. Trafikverket vill särskilt uppmärksamma att korridoren för Norrbotniabanan tangerar och delvis korsar föreslaget till vattenskyddsområde. Trafikverket anser att gränserna för vattenskyddsområdet bör ses över och korrigeras med hänsyn till vald korridor för Norrbotniabanan. Läs mer om Norrbotniabanan. (Trafikverket)

Svar

- Föreslagen korridor för Norrbotniabanan korsar ytterkanten av sekundär zon i Öhns industriområde i Öjebyn. Behov till förändring i föreslaget vattenskyddsområde bedöms inte aktuellt på grund av föreslagen dragning.

Synpunkten föreslås följande förändring:

- Översyn av befintlig riskanalys samt översyn av zonutbredningarna utifrån uppdaterad riskanalys.

4.2.2 Riskanalysen

Synpunkt

- I det tekniska underlaget som ligger till grund för förslag till vattenskyddsområde och skyddsföreskrifter, beskrivs i underkapitlet 5.2.13 till kap 5 Riskanalys för vattentäkten, olika risker relaterade till ett förändrat klimat. Beskrivningen bedöms vara tillräcklig, dock behöver underlaget kompletteras med redogörelse över hur var och en av riskerna ska hanteras för att tillförsäkra ett långsiktigt skydd för råvattentillgången.(LST)

Svar

- En kompletterande redogörelse över hur riskerna ska hanteras kopplat till ett förändrat klimat behöver tas fram.

Synpunkt

- Utifrån de redovisade uppgifterna om vattenkvalitet är det enligt HaV's mening svårt att styrka slutsatsen "De diffusa och kontinuerliga utsläppen av näringsämnen, bekämpningsmedel och närvaron av potentiella smittkällor (strandbete och naturgödsel) utgör ett av de största hoten mot vattentäkten på lång sikt" (HaV)

- Av alla riskobjekt, såsom vägar, transporter, trafik, cisterner, bensinstationer, dagvattenavledning, avloppsanläggningar, jordbruk, skogsbruk, nedlagda deponier, förorenad mark, kraftstationer och dammar, bostads- och fritidshusområden, täktverksamhet, sabotage och krig, översvämningar, ras och skred, ja, av alla dessa så kommer man fram till; citat "De diffusa och kontinuerliga utsläppen av näringsämnen, bekämpningsmedel och närvaron av potentiella smittkällor (strandbete och naturgödsel) utgör ett av de största hoten mot vattentäkten på lång sikt" (LRF)

Svar

- Att utpeka de diffusa och kontinuerliga utsläppen av näringsämnen, bekämpningsmedel och närvaron av potentiella smittkällor som ett av det största hotet är en utpekning utan tillräckligt motiv. En revidering av skrivningen ska tas fram och tydligare motiv till bedömningen ska göras av riskerna.

Synpunkten föreslås följande förändring:

- Översyn och revidering av befintlig riskanalys med kompletterande redogörelse för hur riskerna ska hanteras till ett förändrat klimat.

Synpunkt

- Risker kopplade till Pirevas egna verksamhet inom föreslaget vattenskyddsområde (framförallt spillvattenledningar och bräddningar) anses inte belysas i tillräcklig omfattning i materialet. (LRF)

Svar

- Fokus för arbetet med ett vattenskyddsområde och föreslagen skyddsföreskrift ligger i huvudsak på att reducera föroreningar uppströms och att värna om ett så bra råvatten som möjligt. Uppströmsarbete, riskreducerande åtgärder somt ex. minskad mängd bräddning mm pågår kontinuerligt från huvudmannens sida. Då verksamheten är en miljöfarlig verksamhet sker även löpande egenkontroll över verksamheten från huvudmannens sida. Tillsyn över verksamheten utförs av tillsynsnämnden. Det finns däremot anledning att uppdatera och offentliggöra mer kring arbetet med riskreducerande åtgärder.

Synpunkten föreslås följande förändring:

- Översyn av befintlig riskanalys.
- Komplettering i materialet kring riskreducerande åtgärder.

Synpunkt

- Vilken kunskap finns för vilka barriärer som förekommer på vattenverket för att möta risker i råvattnet. (LRF)

Svar

- Tre barriärer finns i vattenverket, se även kapitel 2.3.2 i tekniskt underlag. Utgångspunkten i ett vattenskyddsområde och nivån på föreskrifterna är i huvudsak att minimera risken för förekomst av föroreningar i råvattnet, inte att ta bort dem i ett eventuellt reningssteg i vattenverket. Upplägget följer rådande praxis från branschen och för framtagande utav vattenskyddsområden.

Synpunkt

- Vi föreslår att en fördjupad riskanalys genomförs, med fokus på i första hand belagda och befarade utsläppskällor för smittämnen, i andra hand för kemiska ämnen och metaller. (Norra skogsägarna)

Svar

- Riskanalysen omfattar i stora drag det frågeställaren syftar på, dock finns det orsak att se över viss detaljeringsgrad och bedömning. Men en riskanalys som går in på flertalet kemiska risker på beståndsdelnivå bedöms inte nödvändig. Trenddata för råvatten och älvvattenkvalitet

återfinns i materialet som ger en god bild för dagens och tidigare kvalitet. En uppdatering av analyserna för senare år kommer även tas fram och detaljstuderas.

Synpunkten föreslås följande förändring:

- Översyn av befintlig riskanalys.
- Uppdatering av befintliga analyser.

Synpunkt

- Kommer det fortsättningsvis vara tillåtet med snöskoterkörning i vattnet? Detta sker idag i Piteå älv med löfte från Böle Byamän som äger vattenrätten i området. Denna körning sker mellan 15 maj och 15 augusti varje år vid två till tre tillfällen varje vecka. (Inga-Lis Grönlund)

Svar

- Finns idag inget tydligt beslut om förbud för snöskoteråkning i öppet vatten. Som skrivningen idag är skriven kommer det däremot fortsättningsvis vara tillåtet att både köra båt, snöskoter och samt andra liknande petroleumbaserade motorfordon på vattnet. Det bör dock ske under iakttagande av stor försiktighet med anledning av dricksvattentäkten. Det är därmed inte lämpligt att man t.ex. kör snöskoter på öppet vatten på grund av en snöskoters brist på flytförmåga. Frågan om denna aktivitets olämplighet har lyfts till Böle Byamän. Byamännen har för avsikt att se över befintligt avtal med berörda snöskoteråkare. Hur vida denna fråga ska tas med i en reviderad skyddsföreskrift behöver lyftas i riskanalysen.

Det finns däremot ett generellt förbud i vattentäktzonen mot all annan verksamhet än vattenverksamhet vilket innebär att i denna zon får man inte alls köra motorfordon. Undantag i vattentäktzonen gäller för trafik till och från fastigheter i anknytning till denna.

Synpunkt

- Det finns ett behov av att skydda ytvattentäkten. Åtgärderna måste göras utifrån ett riskbaserat tänkande, vilket återfinns i Naturvårdsverkets handbok. Likaväl måste industriell verksamhet, som redan är etablerad inom det föreslagna skyddsområdet, kunna fortgå utan orimliga inskränkningar. (Stenvalls trä via WSP)

Svar

- Befintlig verksamhet bör kunna fortgå trots föreslagna åtgärder. Åtgärderna ska vara väl motiverade och stå i rimlig proportion till dess syfte, risk och utifrån dess konsekvens. Fokus är dock att vidhålla samt fånga diffusa föroreningar för en fortsatt god dricksvattenkvalitet. Det finns ingen anledning till oro att befintlig verksamhet måste läggas ner utifrån föreslaget vattenskyddsområde och skyddsföreskrift.

Synpunkten föreslås följande förändring:

- Lyfta frågeställningen om snöskoterkörning i öppet vatten i en uppdaterad riskanalys för att göra en ny bedömning om skyddsföreskrift krävs i frågan.

4.2.3 Lantbruk och jordbruk (Skogsbruk)

Synpunkt

- Ta bort felaktigheter i faktaunderlaget, som bevattning av timmer med bekämpningsmedel. (Stenvalls via WSP)

Projektgruppens kommentar

- Korrigering i det tekniska underlaget kommer att ske så att denna felaktighet skrivs om eller tas bort.

4.2.4 Vägar transporter och trafik

Synpunkt

- Havs- och vattenmyndigheten bedömer att det inte kan ifrågasättas att större utsläpp till följd av en olycka med transport av farligt gods kan få katastrofal följd för vattenförsörjningen.

Frågan som är viktig att ställa sig i detta sammanhang är om risken på ett betydande sätt kan minskas genom införande av begränsning av sådan trafik i beslut om vattenskyddsföreskrifter. Havs- och vattenmyndigheten är av uppfattningen att vattenskyddsföreskrifter är ett ineffektivt sätt att införa begränsningar på det allmänna vägnätet eftersom:

- Det är svårt att nå ut med information om begränsningarna till transportörerna som kör igenom området och därmed mycket svårt att få någon efterlevnad av bestämmelserna.
- Miljöinspektörer har inte behörighet att ingripa mot trafikanter utan det är polisen som är tillsynsmyndighet över trafiken. Polisen får i normalfallet inte tillfälle att yttra sig över förslag till vattenskyddsområden med föreskrifter.
- Det är heller inte alltid uppenbart bättre att styra om trafiken till andra, ibland mindre vägar utanför vattenskyddsområdet. Detta ställer i så fall stora krav på en bra konsekvensutredning. (HaV)

Svar

- Synpunkten delas om att föreskrifter inte alltid är det mest effektiva sättet att införa begränsningar, och inte heller på det allmänna vägnätet med avseende på de motiv som förs fram.

Liknande frågor kan i vissa delar regleras med föreskrifter, men riskreducerande åtgärder behöver utöver det även likt detta exempel jobbas fram parallellt med skyddsföreskrifter. Som information har Pireva och Piteå kommun bl. a. fört och för kontinuerligt dialog med Trafikverket i frågan om riskreducerande åtgärder längs med väg 373. Vid ombyggnation av väg 373 till 2+1 väg tog trafikverket med anledning av närheten till ytvattentäkt och intaget samt med uppmaning från huvudmannen fram en riskanalys. Riskanalysen visade på befarade risker och Trafikverket har därför förebyggt delar av väg 373 och speciellt delarna allra närmast råvattenintaget vid Ursviken med vägdosering och lutning av vägbanan från tåkten, skyddande kantsten, högkapacitetsräcken och täta jordar.

De skyltar som kommer att sättas upp när skyddsområdet är beslutet kommer även att hjälpa och informera trafikanter om vattenskyddsområdet och befintligt dricksvattentäkt.

4.2.5 Avloppsvatten

Synpunkt

- Länsstyrelsen anser att det är viktigt att Pireva tar fram rutiner för att fortsättningsvis kontrollera den sjöförlagda ledningen som ligger i Svensbyfjärden m a p täthet och läge då bräddningsvattnet hamnar direkt i recipienten. (LST)

Svar

- Pireva har tagit fram en plan för hur denna överföringsledning ska kontrolleras och som ett första försök har en provtryckning skett. Vid denna provtryckning konstaterades att trycket inte gav vika för något läckage. En rutin kommer att tas fram som gör att ledningen kontinuerligt kommer att provtryckas.

Synpunkten föreslås följande förändringar

- Det tekniska underlaget kompletteras med information om riskreducerande åtgärder för överföringsledningen i Svensbyfjärden.

Synpunkt

- Uppströms vattenverket finns totalt 4 allmänna avloppsreningsverk varav 2 är lokaliserade i Piteå. Ett större antal pumpstationer finns också runt fjärden. Utöver de kommunala avloppsreningsverken så finns ett större antal enskilda avlopp. I riskbedömningen bedöms de små avloppsanläggningarna som den större risken. (HaV)

Synpunkt

- Är det rimligt att man bräddar ut avloppsvatten i öppet vatten, t.ex. pumpstationerna vid Lillpite och Pite? (Svensbyns Samfällighetsförening)

Synpunkt

- Det absolut viktigaste är att åtgärda läckande avloppssystem uppströms vattentäkten, det gäller både privata och kommunala anläggningar.

Svar

- Pireva är medveten om de riskpunkter som dessa avloppsreningsverk och pumpstationer innebär. En översyn och extra provtagning av reningen i dessa verk har skett parallellt med arbetet att ta fram ett vattenskyddsområde och skyddsföreskrift för Svensbyfjärden. Reningen i dessa verk fungerar bra och reningen är god. Pireva har även som förslag tänkt och utreder att installera filter och UV-ljus på utgående rening i dessa avloppsreningsverk för att som extra barriär motverka och minska nivån av patogena bakterier och virus som når recipienten. Bräddpunkter i ledningsnätet är också en förutsättning för ett fungerande kommunalt ledningssystem för avlopp. Utan bräddpunkter är risken uppenbar att avloppsvatten trycks in bostäder och fastigheter, framförallt källarhus vid avloppsstopp. Tillsyn utförs och kommer att prioriteras för alla avloppsanläggningar, privat som kommunala inom föreslaget vattenskyddsområde.

Synpunkt

- Bör bräddning av avloppsvatten från det kommunala nätet regleras? Det saknas helt i skyddsföreskrifterna och enheten för miljö- och hälsoskydd bedömer att detta kan utgöra en risk för vattentäkten. (MTN)

Svar

- Frågan om bräddning av avloppsvatten kommer att lyftas i arbetet med översyn av riskanalysen.

Synpunkten föreslås följande förändringar:

- Bräddningar från det kommunala nätet kommer att tas med i översynen av riskanalysen.

Synpunkt

- Det vore bra om kommunen kunde ge bidrag till omställningen av enskilda avlopp? (Naturskyddsföreningen)

Svar

- Osäkert om kommunen kan ge bidrag till omställningen av enskilda avlopp. Det finns idag ingen budget för frågan. Det är även osäkert om det finns någon annan instans där man kan söka bidrag. Frågan lyfts i så fall till i första hand till styrgruppen och till politisk nivå.

4.2.6 Analyser och ämnen i råvattnet

Synpunkt

- Halten av perfluorerade ämnen (PFAS $\Sigma 7$) i Piteälven är högre jämfört med andra större vattendrag i Norrbotten. Halten är dock låg jämfört med Livsmedelsverkets åtgärdsgräns i dagsläget. Livsmedelsverket rekommenderar att om perfluorerade ämnen detekteras i halter under åtgärdsgränsen så är det lämpligt att verka för att långsiktigt minska exponering av perfluorerade ämnen via dricksvattnet. (LST)

Svar

- Hänvisad rapport bygger på ett prov på en liter vatten vid ett tillfälle taget vid Bölebron. Tillförlitligheten i detta prov är därför osäkert. En utökad provtagning bör därför göras innan några större slutsatser dras från denna studie. Enligt SLU finns en uppföljande studie med utökad provtagning och med anslag från Naturvårdsverket men Piteälven har inte valts att ingå i denna studie. Huvudmannen har ställt frågan om det inte gick att göra ett tillägg för Piteälven men

tyvärr var studien redan påbörjad. Frågan bollas därför tillbaka till i första hand Länsstyrelsen då det troligt behöver göras en rätt omfattande studie med fler provtagningar uppströms Piteälven för eventuellt kunna kartlägga eventuella källor. Eventuella källor kan finnas uppströms älven och i delar som inte berör Piteå kommun. Huvudmannen konstaterar även att ur en nationell jämförelse är nivåer i just detta prov i Piteälven inte höga.

Synpunkt

- De råvattenanalyser som finns tillgängliga, bör ägnats ett större intresse för att peka ut föroreningskällor, årstidsberoende problem och trender gällande halter för oönskade ämnen. Det är i våra ögon svårt att se hur det underlag som insamlats mellan 2005 och 2012 är av sådan omfattning och kvalitet, att slutsatser kan dras om hur utpekade verksamheter av skilda slag i vissa zoner kan komma att utgöra en fara råvattenkvaliteten i framtiden. (Norra skogsägarna)

Svar

- En uppdatering har skett för analyserna i bilagorna till tekniskt underlag. Nu finns samtliga analyser från 2005-2016 medtagna. Bättre slutsatser ska även dras från dessa analyser i koppling till den uppdatering av riskanalys som kommer att genomföras.

Synpunkt

- Det är viktigt att vi fortsatt jobbar i riktningen att få ett bra råvatten så att vi snarare kan minska mängden processkemikalier för att rena vatten? (Naturskyddsföreningen)

Svar

- Det är viktigt att minska mängden om så är möjligt. Generellt ligger förbrukningen av processkemikalier per kubik dricksvatten på samma nivå idag som för 10 år sedan. Variationer förekommer sett över året vilket medföljer att även mängden varierar.

Synpunkten föreslås följande förändringar:

- Översyn av befintlig riskanalys kommer att ske där uppdaterade analyser kommer att ingå.
- Kontakt kommer att tas med Länsstyrelsen för att diskutera eventuell uppföljning på PFAS-provtagning uppströms Pite älv.

4.2.7 Naturliga barriärer

Synpunkt

- Som framgår av underlagsmaterialet utgör Svensbyfjärden en naturlig barriär och har kraftigt spädande effekt på eventuella föroreningar. Detta bör, baserat på utfallet av flödesanalyserna, tydligare framgå i underlagsmaterialet. (Stenvalls via WSP)

Svar

- Informationen framgår sedan tidigare i kapitel 5.4.1 Naturliga barriärer samt under kapitel 7.1 Barriärer och riskacceptans.

4.2.8 Avfall

Synpunkt

- Bör skyddsföreskriften reglera nedgrävning av döda djur? (MTN)

Svar

- Döda djur har inte bedömts utgöra en större risk och har därför inte tagits med i föreslagen skyddsföreskrift. Frågan om riskerna kopplade till nedgrävning av döda djur kommer att lyftas i översynen riskanalysen.

Synpunkt

- Bör spridning av vägsalt/väglut finnas med? Det är möjligt att användningen ökar i framtiden. (MTN)

Svar

- Krav på tillstånd för spridning av vägsalt bedöms inte relevant för skyddet av Svensbyfjärdens vattentäkt då risken för förorening på grund av saltning av vägarna inte anses utgöra en stor risk för ytvattentäkten. Tillståndskrav i enlighet med Naturvårdsverket för saltning anses därför inte nödvändigt. Saltet och de föroreningar som följer med saltet kommer troligt att följa med dagvatten eller infiltrera i befintlig mark (diken och slänter). Växtlighet och marken kommer att ta upp de största delarna av saltet innan det når grundvattnet. Saltet kan nå ytvattnet antingen via grundvattentillrinningen eller via ytvattenavrinning direkt till Svensbyfjärden. När saltet når ytvattnet är utspädningen av saltet så pass stor att det troligt inte kommer kunna uppmätas vid intaget. Det finns därmed inte tillräckligt starka skäl som väger tyngre än väghållarens egna ställningstaganden för trafiksäkerhet och framkomlighet på vägen. Det är dessutom svårt att argumentera för minskad saltning när väghållaren hänvisar till att saltningen räddar liv i trafiken samt minskar risken för olyckor. Argument som även är till fördel för ytvattentäkten då olycka med ett större fordon med transport av farligt gods längs med väg 373 är en utav de största befarade riskerna. Halkbekämpning är därmed en mycket betydelsefull åtgärd när det gäller att minska risken för olyckor och därmed även förhindra/minska läckage av förorenade ämnen till vatten. För övrigt är även vägsalten ett skäl till att dagvatten inte ska ledas direkt till sjö eller vattendrag utan fördröjas genom ett dike eller liknande före fastläggning.

Synpunkt

- Med anledning av det planerade Vattenskyddsområdet har jag följande fundering. Det finns ett upplag av Hyttsten eller snarare det rätta namnet Slagg som är hämtat från SSAB i Luleå. Upplaget ligger intill Prylvägen/Marklundsvägen på den NV sidan och är inom sekundär zon. Upplagets storlek ligger säkert på flera tiotusentals ton. Vad som gör mig fundersam är att ca 20 m från upplaget går en bäck som sommartid har rikligt flöde. Dessutom går denna bäck genom hela Öjebyn förbi bostadsområden där bl.a. trekantsgatan ligger. Urlakningen från upplaget kan sannolikt rinna ned i bäcken såvida inte något urlakningsskydd ligger under massan. Därför vore det synnerligen viktigt att ta vattenprover från Bäckan! Jag ställde en fråga till er för ca två och ett halvt år sedan angående detta upplag. Jag fick då ett svar från er där miljöinspektören svarade att det då inte var aktuellt med några vattenprover eftersom det inte var något känsligt område, jag citerar: "så länge det inte är tal om särskilt känslig mark (vattenskyddsområde eller liknande)". (Ronny Thelin)

Svar

- Frågan kommer att lyftas tillsammans med miljö och tillsynsnämnden. Finns behov kommer frågan även lyftas i den uppdaterade riskanalysen.

Synpunkt

- Behöver man plocka upp gamla stockar från botten? (Jan-Erik Jonsson)

Svar

- Nej det kommer vi inte kräva. Det är svårt att lokalisera och nedbrytningen gör det även svårt.

Synpunkten föreslås följande förändringar:

- Risken med nedgrävning av döda djur för täkten.
- Uppmärksammat upplag för slagg/hyttsten kommer att diskuteras framförallt med tillsynsmyndigheten. Finns behov kommer frågan även lyftas i riskanalysen.

4.2.9 Deponier och förorenade områden

Synpunkt

- Synpunkt har inkommit om att det kan finnas behov att göra en översyn på data och aktualiteten för MIFO-klassade områden och utifrån EBH-databasen (LST)

Svar

- Materialet har grundligt setts över och i frågan om deponier och där sågs inga förändringar. En ny genomgång behöver göras tillsammans med miljö- och tillsynsmännen tillsammans med LST. Finns behov kommer även riskanalysen justeras utifrån denna uppdatering.

Synpunkten föreslås följande förändring:

- Översyn av befintlig riskanalys kopplat till uppdaterad EBH-databas.

4.3 Skyddsföreskrift

4.3.1 Allmänna synpunkter på skyddsföreskriften

Synpunkt

- Det känns som att skyddsföreskriften framför allt går på oss privatpersoner och verksamhetsutövare och att man inte från Piteå Kommun och PIREVA tar sitt ansvar? (Peter Lundberg)

Svar

- Föreslagen skyddsföreskriften är framtagen utifrån Naturvårdsverkets allmänna råd samt utifrån det tekniska underlag och den riskinventering som utförts. Det sker utöver det ett kontinuerligt arbete med skyddsåtgärder kring befintliga och nya verksamheter då skyddsområdet och skyddsföreskriften inte är ett beslutat/gällande vattenskyddsområde. Föreslaget skyddsområde är idag känt för både Piteå Kommun och PIREVA. Utöver föreslagen skyddsföreskrift sker kontinuerligt arbete med riskreducerande åtgärder för att komma åt de delar som inte är lämpliga att föreskriva i en skyddsföreskrift. Det finns anledning att i bättre omfattning presentera dessa riskreducerande åtgärder som skett och som sker kopplade till en uppdaterad riskanalys. Ett stort uppströmsarbete pågår också och är prioriterat inom PIREVA där åtgärder och prioriteringar sker med anledning av föreslaget skyddsområde.

Synpunkten föreslås följande förändring:

- Det tekniska underlaget kompletteras med information om riskreducerande åtgärder.

Synpunkt

- Skyddsföreskrifterna ska anpassas utifrån en ny riskanalys och utformas i samarbete med representanter för jord- och skogsbruk (LRF)

Svar

- Skyddsföreskrifterna ska anpassas utifrån en ny riskanalys. En löpande dialog förs med representanter för jord- och skogsbruk.

Synpunkten föreslås följande förändring

- Uppdatering av riskanalysen samt även avsnittet med riskreducerande åtgärder. Därefter kan det bli aktuellt med vissa justeringar i föreslagen skyddsföreskrift.

Synpunkt

- I de fall då mildare krav föreslås i föreslagen skyddsföreskrift än vad som anges i Naturvårdsverkets allmänna råd (NFS 2003:16) måste detta motiveras. (LST)

Svar

- Piteå Kommun och Pireva har tagit fram ett underlag med motiv och kommentarer. Från detta underlag framgår när föreskrifterna föreslår ett mildare förslag än vad de allmänna råden anger. Detta underlag har inte offentliggjort och inte heller skickats med vid remissrundan. Detta underlag kommer att uppdateras och biläggas övrigt material.

Synpunkt

- En förutsägbarhet bör finnas avseende vilka krav som skall uppfyllas för att få tillstånd och därmed undantas från skyddsföreskrifterna. Bestämmelserna bör exemplifieras med exempel där det framgår vilken nivå som miljönämnden menar är tillfyllest för att ge undantag. De föreslagna skyddsföreskrifterna har i huvudsak en rimlig utformning. Dock bör som nämnts en förutsägbarhet avseende tolkningen av dessa finnas. Det gäller även för verksamhet som har lämnats tillstånd enligt miljöbalken av miljöprövningsdelegationen vid Länsstyrelsen i Norrbottens län. Föreslagna bestämmelser bör förtydligas och exemplifieras för ökad förståelse. (Stenvalls via WSP)

Svar

- Utgångspunkten är att om det anges ett tillståndskrav i skyddsföreskriften så ska det vara möjligt att beviljas tillstånd om risken för förorening av vattentäkten kan reduceras till en godtagbar nivå. Det är svårt att på förhand precisera vilka krav som ska vara uppfyllda för att tillstånd ska lämnas eftersom det beror på omständigheterna i det specifika fallet. Det är olämpligt att ange exempel i själva föreskriften, eftersom det är ett regelverk. När beslutet för inrättande utav föreslaget vattenskyddsområde och skyddsföreskrifter är fattat kommer rutiner tas fram från miljö- och tillsynsnämnden. Dessa rutiner kommer även att hjälpa till med tolkningen utav föreslagen föreskrift.

Synpunkten föreslås följande förändring:

- Underlaget med motiv och kommentarer kommer att offentliggöras.

Synpunkt

- Många föreskrifter antas begränsa Skellefte Krafts anläggning i Sikfors. Ett alternativ är att ett flertal dispenser ges och mindre stränga krav. Kommunen bör även samverka med skogsvårdsstyrelsen. (Skellefteå Kraft)

Svar

- En översyn kommer att göras av föreslagna skyddsföreskrifter. Det är svårt att uttala sig om vilka dispenser som kommer att ges. Men precis som ni skriver finns denna möjlighet. Önskar skogsvårdsstyrelsen mer samverkan får i så fall myndigheten själv kontakta projektgruppen för denna samverkan.

Synpunkt

- En övergångsperiod för införandet av föreskriften måste införas. Hur lång denna period skall vara är tills stor del beroende av hur stora insatser som kommer att krävas, men minimum är två år. (Pireva)

Svar

- Övergångsperioden för föreskrifterna kommer att föreslås till två år vilket även ligger i harmoni med förslaget.

Synpunkten föreslås följande förändring:

- Översyn och revideringar kommer att göras för föreslagna skyddsföreskrifter.

4.3.2 Synpunkter per paragraf

1 § Allmänna föreskrifter

I vattentäktzonen är all annan verksamhet än vattentäktverksamhet förbjuden. Motorfordon med petroleumbaserat bränsle får köras till och från fastighet som angränsar till vattentäktzonen endast om det sker under iakttagande av stor aktsamhet. Tankning av petroleumbaserat bränsle som inte kan äga rum utanför vattentäktzonen, ska ske under iakttagande av stor aktsamhet.

Vattentäktzonen ska vara synligt avgränsad med skyltar.

Synpunkt

- Vad gäller för motorbåt/vattenskoter i föreslagen vattentäktsszon? Får man inte använda motorn? När skall detta införas? (Bernt Vesterlund)

Svar

- Alla motordrivna fordon är att betrakta som en verksamhet i juridisk mening. Det innebär att det är ett generellt förbud för motorfordon i denna zon. Undantag gäller om fordonet körs i syfte till eller från fastighet som angränsar till zonen om det sker under iakttagande av stor aktsamhet. Fordon utan petroleumdriven motor får fortsättningsvis transporteras utan restriktioner. Förbudet träder i kraft med en gång Länsstyrelsen fattar beslutet. Beslut om vattenskyddsområde är oftast interimistiska beslut vilket innebär att det träder i kraft trots att det inte vunnit laga kraft eller om beslutet överklagas.

Synpunkt

- Kan vi ta emot gäster som kommer i båt? (Flertal boende vid vattentäktsszonen)

Svar

- Ja ni kommer fortsättningsvis kunna ta emot gäster som kommer med båt eller annat petroleumdrivet motorfordon. Vi har efter flera genomgångar och konsultation med juridiskt ombud enats om att föreslå denna föreskrift men med denna undantagsskrivelse. Vi har tyvärr idag ingen reningsmetod som skulle kunna rena bort petroleum om det av misstag skulle komma in verket. Vi känner inte heller till några andra reningsmetoder. Syftet med föreslagen föreskrift är att ni fastighetsägare fortsättningsvis ska kunna nyttja er fastighet och fortsättningsvis ska kunna åka till och från fastigheterna med petroleumdrivet fordon via vattentäktsszonen under iakttagande av stor försiktighet. Trafik i annat syfte, exempelvis för att köra runt – runt, eller för genomfart i viken bör upphöra med denna föreskrift.

Synpunkt

- Vad händer för oss som anser att vi blir drabbade av nyttjanderätten samt en förmodad värdeminskning på våra fastigheter?

Ifrågasätter de restriktioner som begränsar möjligheten att använda fritidsbåt. Detta kommer sannolikt att medföra en värdeminskning på våra fastigheter och kraftigt minska våra möjligheter att idka båtliv.

Med de nya restriktionerna för båttrafik kan vi inte nyttja vår fritidsbostad som man kan göra på andra ställen i Piteå kommun. Vad säger EU-domstolen om behandlingen av enskilda individer och dess egendom?

Fastigheterna är från 1950-talet och långt före vattenledningen drogs. (Anders Berglund, Lars Berglund och Jan Berglund samt Bernt Vesterlund)

Svar

- Normal föreskriftsnivå inom en vattentäktsszon är förbud för all typ av verksamhet (aktiviteter). I redovisat förslag har ett undantag lagts till föreskriften. Det med hänsyn till att berörda fastighetsägare fortsättningsvis ska kunna använda sina motorfordon under iakttagande av stor försiktighet.

Redan mycket låga halter av olja i vatten kan ge smakproblem för dricksvatten. Det räcker med en liter diesel för att göra en miljon liter dricksvatten obrukbart eftersom påverkan på smak och lukt är så kraftig. Den stora konsekvensen med en omfattande förorenad ytvattentäkt är om föroreningen, framför allt petroleum, kommer in i råvattenintaget och pumpstationen vid Ursviken, pumpas vidare i ledningarna till vattenverket och impregnerar hela insidan av vattenberedningen, passerar lågreservoaren och i värsta fall pumpas vidare ut på nätet.

Kommunen innehar en vattendom (A16/1968 meddelad via Övre Norrbygdens vattendomstol) som medger vattenuttag från området. Samhällsintresset som förser över 90 % av Piteås befolkning med dricksvatten väger tungt. Riskerna med spill från petroleum är en av de stora riskerna och föreslagen föreskrift anses därför motiverad.

Frågor kopplade till värdeminskning och ersättning hanteras inte i detta forum d.v.s. vid framtagandet av vattenskyddsområdet. Ersättningsanspråk kan eventuellt sökas efter beslut om vattenskyddsområdets inrättande har skett av länsstyrelsen. Ersättningsanspråk söks via Mark- och miljödomstolen.

Synpunkt

- Flytta intaget till mitten av fjärden, lägga den djupare eller se till att alternativ källa används, effektivare reningsverk m.fl. (Privatpersoner intill föreslagen vattentäktzon)

Svar

- Befintlig placering är den bästa placeringen och alternativ som Piteå kommun och PIREVA kan erbjuda konsumenterna och abonnenterna av dricksvatten för tillfället. Det finns inte något starkt motiv att flytta intaget till annat ställe i Svensbyfjärden då denna lokalisering ger oss den bästa kvaliteten på råvattnet. Dricksvatten tas från två olika djup och vattnet i Ursviken är förhållandevis lugnt. Det vill säga det följer inte med onödiga partiklar och sediment. Dricksvattenintaget har tidigare varit placerat strax utanför vattenverket vid Degerånget i Öjebyn. Tyvärr visade det sig att kvaliteten inte höll samma nivå vid denna lokalisering. Ny lokalisering togs därför fram i slutet av 60-talet.

Synpunkt

- Frågeställaren ifrågasätter förslaget till "Vattentäktzon" med avseende på ytans storlek på zonen? (Tommy Öhlund)

Svar

- Piteå kommun och Pireva har i ett tidigare yttrande från Länsstyrelsen fått i uppgift att ta fram ett förslag till vattentäktzon. Föreslagen zon är framtagen för att bästa sätt skydda tälten och samtidigt inte peka ut våra intag. Storleken på föreslagen vattentäktzon är relevant i jämförelse med hela vattenskyddsområdets storlek. Ett ytvatten medger även en snabbare transport vilket medger att en förorening som ligger i ytvattnet snabbt kan transporteras i ytvattnet. Storleken på zonen får inte vara så pass liten att vattenintagen pekas ut. En av de största riskerna för dricksvattentälten är en olycka eller ett spill med petroleum, speciellt i närheten till dricksvattenintaget. Provtagning och mätning av råvattnet sker kontinuerligt enligt egenkontrollprogram. Vattenkvaliteten är god och hittills har ingen olycka eller utsläpp inträffat så att tälten har förorenats eller att intaget har stängts, men trots det sker tillbud med jämna mellanrum i föreslaget skyddsområde. Huvudmannen måste då inta hög beredskap. Intaget är också sedan tidigare flyttat till denna vik för att som ytterligare åtgärd höja kvaliteten på råvattnet.

Synpunkt

- Sluta trakassera oss med ytterligare restriktioner. Nu kan vi inte längre använda vårt fritidshus som tidigare. Hade vi vetat det här innan hade vi aldrig lagt ner pengarna på att rusta upp huset! (Inga-Lill Ekman)

Svar

- Utöver arbetet med att ta fram ett förslag till vattenskyddsområde jobbar både Piteå kommun och Pireva med riskreducerande åtgärder. Ett stort intilliggandeprojekt är att koppla på kommunalt VA i närområdet till intaget och vattentälten. Det arbetet ligger parallellt med

införandet utav föreslaget vattenskyddsområde och föreslagna skyddsföreskrifter. Att nytt VA innebär ökade kostnader och upprustning kan ligga som en del i frågeställaren hänvisning.

Synpunkt

- Vi önskar även att hålla en isväg och skidspår öppet för allmänheten enl. tidigare överlämnad ritning. (Sune Alm)

Svar

- Frågan har diskuterats utan något svar och behöver lyftas på nytt och behandlas som en fråga om dispens när vattenskyddsområde är beslutat.

Primär och sekundär skyddszon

2 § Petroleumprodukter och andra brandfarliga vätskor

Primär skyddszon

Förvaring av mer än sammanlagt 100 liter petroleumprodukter eller andra brandfarliga vätskor är förbjuden. Undantag gäller om förvaringen sker på plats som är utrustad med sekundärt skydd, varvid i stället krävs tillstånd från kommunens nämnd för miljöfrågor. Med förvaring avses inte petroleumprodukter i motorfordon eller arbetsmaskiner. Förvaring för drift av huvudmannens egna vattentäktsverksamhet undantas från förbud och tillståndsplikt.

Tankning av arbetsfordon och arbetsmaskiner är förbjuden, om den inte sker med utrustning som innefattar sekundärt skydd eller på plats som är utrustad med sekundärt skydd. Varaktig uppställning av sådant fordon eller sådan maskin är förbjuden om den inte sker på plats som är utrustad med sekundärt skydd.

All annan hantering av mer än sammanlagt 100 liter petroleumprodukter eller andra brandfarliga vätskor vid samma tillfälle är förbjuden.

Sekundär skyddszon

Förvaring av mer än sammanlagt 250 liter petroleumprodukter eller andra brandfarliga vätskor kräver tillstånd från kommunens nämnd för miljöfrågor. Tillstånd krävs dock inte om förvaringen sker med sekundärt skydd.

All annan hantering av mer än sammanlagt 250 liter petroleumprodukter och andra brandfarliga vätskor vid samma tillfälle kräver tillstånd från kommunens nämnd för miljöfrågor.

Synpunkt

- Med hänvisning till de allmänna råden gör länsstyrelsen bedömningen att hantering över 50 liter bör vara förbjuden. Länsstyrelsen konstaterar vidare att kommunens register över vilka cisterner som är i drift inom planerat vattenskyddsområde är ofullständigt. En systematisk fältinventering behöver därför göras av kommunens miljökontor. (LST)

Svar

- Baserat på den primära zonens storlek (900ha) har nivån justerats till 100 liter. Föreskrifterna bör i huvudsak reglera lagringen/hanteringen av stora mängder petroleumprodukter inom primär zon där en betydande risk för vattentäkten finns. Lagringsplatser för petroleumprodukter i primär skyddszon bör undvikas och tillräckliga skyddsåtgärder bör vidtas. Syftet med denna paragraf är att skydda tälten och därför ska inte mer än 100 liter petroleumprodukter eller andra brandfarliga vätskor hanteras vid samma tillfälle enligt föreslagen nivå.

Att nivån sätts till 100 liter i primär zon finns möjlighet att förvara 5 jeepdunkar. Detta är en anpassning av skydds-föreskriften till skyddsområdets storlek. (Den primära zonen upptar en yta utav 9056 hektar och berör totalt 2620 fastigheter). Tänkbara försiktighetsmått i tillståndsbeslut för att säkerställa en säker hantering kan vara krav på sekundärt skydd och invallning som kan ta hand om hela cisternens volym. På så vis bedöms det att en god skyddsnivå kan uppnås och upprätthållas vid hantering av petroleumprodukter.

Frågan om en systematisk fältinventering kommer att lyftas till tillsynsmyndigheten. Frågan anses inte vara aktuell före införandet utav föreslaget vattenskyddsområde.

Synpunkt

- Förvaring av bränsle i motorfordon och arbetsmaskiner bör även vara tillåtet i den sekundära zonen. Föreskrifterna bör även medge transporter av petroleumprodukter genom alla skyddszonerna samt användning av mobila förvaringstankar för skogsbrukets behov. De mobila förvaringstankar som används är låsbara, försedda med sekundärt skydd och har överfyllnadsskydd mot spill vid tankning.(SCA)

Svar

- Skyddsföreskriften bör kompletteras med undantag för förvaring av bränsle i motorfordon och arbetsmaskiner i sekundär zon. Alla mobila tankar som uppfyller kraven på sekundärskydd kommer att undantas från förbudet. En viss översyn av föreskriften för sekundära skydd är också relevant.

Synpunkt

- Erfarenheten när det gäller cisterner inom jordbruk är att många väljer att tanka på annan plats, dels pga. att regelverket är krångligt och cisternkontrollen är dyr i kombination med närhet till annat tankställe. Enheten för miljö- och hälsoskydd konstaterar att det kommer att krävas en omfattande inventeringsinsats för att kartlägga förekomst av cisterner inom vattenskyddsområdet eftersom det saknas ett heltäckande register. (MTN)

Svar

- Inventeringsarbete och kartläggning av cisterner kommer att kräva resurser. En behovsbedömning kan vara ett bra underlag för att tydligare presentera detta behov.

Synpunkten föreslås följande förändring:

- Föreskriften bör kompletteras med undantag för förvaring av bränsle i motorfordon och arbetsmaskiner i sekundär zon. Alla mobila tankar som uppfyller kraven på sekundärskydd kommer att undantas från förbudet

Synpunkt

- Vid genomgången av förslag till skyddsföreskrifter framkom att två punkter, 2§ och 12 § skulle innebära stora fördyringar samt näst intill omöjliggöra möjligheten att bedriva professionell skogsentreprenad inom vattenskyddsområdet. De skogsentreprenörer som jobbar med de stora kunderna, SVEA, SCA, Norra skogsägarna samt Billerud är samtliga egencertifierade inom PEFC eller FSC. Det innebär att vi jobbar med mycket höga miljökrav, både vad gäller maskinerna (hydrauloljor, sågkedjeoljor mm) och de tankar som vi förvarar och transporterar drivmedel i. Dessa håller en högre klassning än den vanliga ADR klassningen, de måste också vara UN godkända. Tankarna besiktigas vart 5 år. Utöver de tekniska miljökraven omfattas vi även av mycket höga miljökrav gällande avverkningar, kantzoner mot vattendrag, körskador, miljögrupper mm. Vårt förslag är att certifierade entreprenörer, PEFC eller FSC, skall få transportera och förvara drivmedel oavsett mängd i de tankar som certifieringen godkänner. Att krav på sekundärt skydd vid tankning slopas eftersom spillet vid tankning är obetydligt. Tankarna är utrustade med överfyllningsskydd samt pistolhandtag med automatavstängning. (Skogsentreprenörerna sek Älvsbyn)
- Åter till riskanalysen. Vad kan hända och hur stor är sannolikheten för detta? Det är väl en självklarhet att risken för läckage från en arbetsmaskin är störst när den är i arbete, och inte när den tankas eller står stilla. Föreskriften omöjliggör rationellt jord- och skogsbruk framför allt i primär zon, men även i sekundär zon. Kravet på det sekundära skyddet är otydligt kring vad det verkligen praktiskt innebär. Föreskrivna volymer känns även de obefogade då ADR-regelverket kring hantering av petroleumprodukter redan finns. Summan blir avsevärt ökade

kostnader till en diskutabel nytta. Hur tänker man? (LRF)

- Regelverket måste medge möjlighet att transportera och förvara en dagsförbrukning av bränsle till respektive maskin som är verksam på ett pågående objekt i både primär och sekundär zon. Maskiner ska kunna stå uppställda tre dygn (helguppställning) utan tillstånd. På grund av stöldrisk undviks förvaring av dieselbränsle i fält utan bevakning. Detta medför även att maskiner parkeras för nattuppehåll med minimal bränslemängd i tankarna. Detta kräver daglig försörjning genom portabla cisterner i/på bilar. Påfyllningsutrusningen har automatisk överfyllnadsskydd. Användning av hydrauloljor, sågkedjeoljor och andra smörjmedel är begränsad av maskintillverkarens specifikationer och tillfälligt flytta maskiner ur skyddszoner för helguppehåll.

Svar

- En viss avstämning mot övriga regelverk har genomförts vilket föranleder förändringar i föreskriften. En fördjupning föreslås för att hitta en godtagbar och rimlig nivå.

Synpunkten föreslås följande förändring:

- Föreskriften bör kompletteras med undantag för ADR/UN-klassade förvaringstankar och transportsätt som är godkända och föreslås undantas från tillstånd. Frågan kommer att ses över i samband med att en översyn görs av föreslagen skyddsföreskrift.

Synpunkt

- Att maskinerna kan vara uppställda i tre dygn (helg) tillåts. I det allra flesta fall lämnas maskinerna på kvällar och helger med ett minimum av bränsle för att undvika stora förluster vid eventuella stölder. Ovanstående ska gälla i både primär och sekundär zon. (Skogsentreprenörerna Sektion Älvsbyn)

Svar

- Riskbedömningen gällande uppställda fordon kommer att justeras utifrån framkomna synpunkter.

Synpunkten föreslås följande förändring:

- Föreskriften justeras med utökad tid för uppställning till 72 timmar (3 dygn).

Synpunkt

- Piteå flygklubb föreslår att i bestämmelserna för Svensbyfjärdens vattenskyddsområde noteras att på Piteå flygplats tillåts lagerhållning av flygbränsle i godkänd tankningsanläggning med sekundärt skydd samt att tankning av flygplan och helikoptrar ska ske på asfalterad platta i anslutning till flygplatsens tankningsanläggning. Sjöflygplan som angör sjöflygplatsen tillåts att tankas med dunkar på högst 20 liters volym.

Piteå flygklubb föreslår att i bestämmelserna för Svensbyfjärdens vattenskyddsområde noteras att arbetsmaskiner för drift av Piteå flygplats ska tankas på asfalterad yta från cistern med sekundärt skydd och arbetsmaskinerna ska ha varaktig uppställning under tak med möjlighet att samla upp eventuellt läckage av petroleumprodukter. (Piteå Flygklubb)

Svar

- Det låter som att verksamheten borde klara gällande krav utifrån vad förslaget anger. En diskussion kan klargöra behoven.

Synpunkt

- Skogsstyrelsen ställer sig även frågande till tillståndsplikt för petroleumprodukter mer än 100 liter inom primär zon, eftersom de flesta maskinlag/grupper har en tank som överstiger denna nivå och förbrukar ca 20-30 l/tim beroende på maskinstorlek. Om det då kommer krävas tillståndsplikt varje gång denna tank ska fyllas och flyttas in i zonen och att maskinerna dessutom skall stå på sekundärt skydd vid tankning. Även begränsningen om 250 l i sekundär zon med

tillståndsplikt. Detta riskerar att bli en orealistisk byråkrati som inte borde vara nödvändig.
(Skogsstyrelsen)

Svar

- Tillståndsplikten avser en tillståndspliktig hantering. Tillstånd krävs inte varje gång behållaren ska fyllas.

Synpunkt

- För att verksamheten vid Sikfors Kraftstation ska fungera och kunna underhållas på ett rationellt sätt kan inte ett förbud ligga på de volymer som föreslås i dessa föreskrifter. Vissa underhållsåtgärder kräver tunga lyft vilket i sin tur kräver specialfordon som etableras på plats och står kvar under hela tiden de ska användas dessa innehåller större volymer än vad som tillåts i detta förslag. Intagsluckor och utskovsluckor innehåller större volymer än vad som tillåts i detta förslag. Hydraulcylinderkraft respektive lucka går inte att valla in då möjligheten förloras att bedriva underhåll och tillsyn på objekten. Befintliga invallade transformatorer placerade utomhus finns också inom området med större volymer än vad som föreslås i detta dokument. Vid störningar på transformator eller ledningsnät används reservverk dessa har också större tankvolym än vad som föreslås i föreskrifterna dessutom kan dessa behöva tankas på plats. Skellefteå Kraft föreslår att verksamhet för energiproduktion och distribution inklusive underhåll av dessa verksamheter undantas från generella förbud, eller att ett generellt tillstånd lämnas som anpassas med försiktighetsåtgärder och ger tillåtlighet för de volymer som krävs för verksamhet ovan. (Skellefteå Kraft)

Svar

- Föreskriften kommer att ses över. Att helt undanta Sikfors kraftstations verksamhet har inte diskuterats. Frågan bör lyftas och diskuteras vidare. Fordonens tankar är dock undantagna från föreskriften.

3 § Fordonstvätt

Primär skyddszon

Fordonstvätt med varmvatten, högtryck eller tvättkemikalier är förbjuden om den inte sker på plats som är utrustad med sekundärt skydd.

Synpunkt

- Vad jag kan se så får jag inte tvätta min bil på min tomt i Böle? (Inga-Lis Grönlund)

Svar

- Det stämmer, såvida du inte utrustar en plats med sekundär skydd som samlar upp tvättvattnet.

Synpunkt

- Sprutor för bekämpningsmedel kan rengöras på s k biobädd. Borde inte fordonen kunna tvättas på samma sätt? Eller ska man gjuta en platta eller bygga en tvätthall för ändamålet, dessutom försedd med sekundärt skydd?? Utgår statliga eller kommunala bidrag för att ordna detta? (LRF)

Svar

- En biobädd är utformad för att skapa gynnsamma förhållanden som möjliggör nedbrytning av begränsade mängder bekämpningsmedelsrester. Det är olämpligt att fordonstvätt sker på biobädd eftersom det kan störa biobäddens funktion och orsaka ökad utlakning av bekämpningsmedelsrester. Fordonstvätt bör lämpligen ske på plats ansluten till oljeavskiljare.

Synpunkt

- Enheten för miljö- och hälsoskydd anser att det måste tydliggöras vad sekundärt skydd innebär i samband med fordonstvätt. Definitionen av sekundärt skydd i dess nuvarande utformning kan inte direkt tillämpas på fordonstvätt, vilket skapar svårigheter vid tillämpningen. (MTN)

Svar

- Begreppet sekundärt skydd behöver ses för denna föreskrift och tas med vid revideringen av föreslagen skyddsföreskrift.

Synpunkt

- Vi har en önskan att Kommunen tillhandahåller en plats för rengöring och spolning av fordon ATV, bil och husbil. (Sune Alm)

Svar

- Kommunen har inte för avsikt att tillhandahålla någon plats för rengöring och spolning av fordon utan hänvisar till de privata biltvättar och tvätthallar som finns i kommunen.

Synpunkt

- Skellefteå Kraft anser att formuleringen sekundärt skydd motsvaras en installerad oljeavskiljare och ska därav tillåtas. (Skellefteå Kraft)

Svar

- Frågan kommer om begreppet sekundärt skydd kommer att ses över.

Synpunkten föreslås följande förändring:

- Föreskriften behöver ses över med anledning av begreppet sekundär skydd.

4 § Kemiska bekämpningsmedel och andra skadliga kemikalier

Primär skyddszon

Återplantering med insekticidbehandlat plantmaterial är förbjuden.

Yrkesmässig hantering av kemiska bekämpningsmedel och andra skadliga kemikalier kräver tillstånd från kommunens nämnd för miljöfrågor. Tillstånd krävs dock inte när det gäller normal användning av bekämpningsmedel klass 3 för en en- eller tvåfamiljsfastighets eller jordbruksfastighets trädgårdsskötsel eller för att utrota ohyra och skadedjur som innebär olägenhet för människors hälsa.

Sekundär skyddszon

Yrkesmässig hantering av kemiska bekämpningsmedel och andra skadliga kemikalier kräver tillstånd från kommunens nämnd för miljöfrågor. Tillstånd krävs dock inte när det gäller normal användning av bekämpningsmedel klass 3 för en en- eller tvåfamiljsfastighets eller jordbruksfastighets trädgårdsskötsel eller för att utrota ohyra och skadedjur som innebär olägenhet för människors hälsa.

Synpunkter

- Enligt NV allmänna råd förordas att hantering av kemiska bekämpningsmedel och andra skadliga kemikalier bör vara förbjuden i primär skyddszon och att det krävs tillstånd sekundärskyddszon. Föreslagen nivå är tillstånd i både primär och sekundär zon. Hur motiveras ett mildare förslag? Även om det råder ett förbud mot att sprida kemiska bekämpningsmedel inom den primära skyddszonen kommer det att finnas möjlighet till dispens från skyddsföreskrifterna i särskilda fall. (LST)
- Vad gäller påverkan från bekämpningsmedel åberopas 2 relativt gamla fynd av bekämpningsmedel i grundvatten, men inga prover i ytvatten. Spridningsmönster till grund- och respektive ytvatten ser väldigt olika ut så det är inte möjligt att dra några slutsatser om risker för påverkan på ytvatten utifrån fynd i grundvatten. (HaV)

- Insekticidbehandling förekommer i stort sett inte så ett förbud efterlevs enkelt men ger heller inte någon direkt effekt, ett "slag i luften". Tillståndsförfarandet känns onödigt då denna verksamhet redan idag är mycket reglerad. Man måste gå utbildning var 5:e år om man ska inhandla och använda bekämpningsmedel. Sprutar man på entreprenad måste man ha licens för detta, sprutjournal måste föras enligt EU-direktiv och sprutan måste funktionstestas med jämna mellanrum. Vilken kompetens besitter nämnden som ska ge tillstånd. (LRF)
- I nuläget förekommer sparsam användning av kemiskt behandlade skogsplanter i denna landsända. Angrepp av snytbagge har dock ökat under senare år. Vi motsätter oss att det skall krävas tillstånd för yrkesmässig användning av bekämpningsmedel inom sekundär skyddszon när det gäller brukande och behandlade planter, det vill säga planter som behandlas redan vid plantskolan och där risken för dränage av medel är befintlig på fastmark. Däremot skall sådana planter inte jord- eller vattenslås inom skyddsområdet i avvaktan på plantering. (Norra skogsägarna)

Svar

- Yrkesmässig hantering av kemiska bekämpningsmedel kan förekomma. Det finns därmed en risk att rester av bekämpningsmedel kan påträffas i råvattnet. Redan halter på 0,1 µg/ liter av enstaka bekämpningsmedel i dricksvattnet gör det otjänligt. Provtagning av bekämpningsmedel har utförts enligt Livsmedelsverkets föreskrifter (SLVFS 2001:30) av huvudmannen årligen sedan 2002. Provtagningen har inte visat på några detekterbara halter. Stor försiktighet bör alltid tillämpas vid användning av bekämpningsmedel varför ett krav på tillstånd för yrkesmässig hantering i den primära skyddszonen är väl motiverat. Syftet med tillståndsprövningen är att öka kontrollen av befintlig användning växtskyddsmedel samt minska tillförseln av växtskyddsmedel inom skyddsområdet med avrinning till Svensbyfjärden. Det anses inte vara motiverat med ett förbud. Den privata hanteringen av kemiska bekämpningsmedel bedöms inte vara särskilt omfattande eftersom det har blivit svårare för privatpersoner att få tag i produkter. Förslaget ligger även i linje med skyddsföreskrifter för flertalet andra ytvattentäkter. Motivet finns sammanställt i "underlag, motiv och kommentarer" Detta underlag kommer även att offentliggöras.

Trots att man går utbildning vart femte år är det viktigt att Piteå kommun och Pireva har kännedom om vilka bekämpningsmedel som användas, när, var och av vem? Det går då lättare att göra en bedömning för vilka ämnen som provtas i råvattnet. Syftet med föreskriften är främst att reducera en framtida risker kopplade till bekämpningsmedel.

Miljö- och tillsynsnämnden innehar eller kommer att tillse att inneha den kunskap som krävs för att hantera dessa ärenden. Tillståndsplikt gör det möjligt att genom villkor om skyddsåtgärder och försiktighetsmått avsevärt förbättra hanteringen eller minska de negativa effekterna av en verksamhet eller åtgärd med bekämpningsmedel.

Plantering av obesprutade barrplanter innebär stor risk för snytbaggeangrepp med stora inkomstbortfall som följd. Omkring 80-90% av alla barrplanter som planteras är behandlade. Mängden bekämpningsmedel i förbehandlade planter är relativt låg. Risken för överdosering/spill är stor vid besprutning i efterhand då hanteringen sker inom skyddsområdet. Vid kemisk behandling av planter är insekticidmedel de mest toxiska, vilket motiverar ett förbud mot återplantering av insekticidbehandlat plantmaterial. Förslaget bör därför ligga kvar. Insekticidbehandling förekommer främst inom skogsbruket. Att det sker i en liten skala föranleder inte att föreskriften ska tas bort.

Synpunkt

- Enheten för miljö- och hälsoskydd konstaterar att tillståndskrav vid yrkesmässig hantering i sekundär zon kommer att beröra många jordbrukare bl.a. i Lillpite, Långnäs och Sjulnäs/Roknäs. (MTN)

Svar

- Föreskriftsnivån kommer att ses över vad gäller tillstånd för denna hantering i sekundär zon vid revideringen av föreskriften. Frågan bör beaktas.

Synpunkt

- Skellefteå Kraft anser att användning av bekämpningsmedel eller liknande produkter för växtbekämpning i ställverk etc. ska vid behov kunna erhålla tillstånd från tillsynsmyndigheten. Detta för att upprätthålla dammsäkerheten som krävs för säker produktion och distribution av energi. (Skellefteå Kraft)

Svar

- Motivet hos frågeställaren kommer att hanteras separat vid tillståndsansökan

Synpunkten föreslås följande förändring:

- Underlaget med motiv och kommentarer kommer att offentliggöras.

5 § Växtnäringsämnen

Primär skyddszon

Spridning av växtnäringsämnen på frusen mark är förbjuden.

Lagring av växtnäringsämnen direkt på mark är förbjuden. Från förbudet undantas tillfällig lagring av stallgödsel i form av stuka i fält, som i stället kräver tillstånd från kommunens nämnd för miljöfrågor.

Yrkesmässig hantering av växtnäringsämnen kräver tillstånd från kommunens nämnd för miljöfrågor. Tillstånd krävs dock inte för inomhuslagring, saluförande eller överlåtelse av växtnäringsämnen som bibehålls betryggande förpackat.

Utrymme för lagring av stallgödsel i anslutning till anläggningar med stadigvarande djurhållning från 10 djurenheter kräver tillstånd från kommunens nämnd för miljöfrågor.

Sekundär skyddszon

Yrkesmässig hantering av växtnäringsämnen kräver tillstånd från kommunens nämnd för miljöfrågor. Tillstånd krävs dock inte för inomhuslagring, saluförande eller överlåtelse av växtnäringsämnen som bibehålls betryggande förpackat.

Synpunkt

- I primär skyddszon punkten 3 anges att yrkesmässig hantering av växtnäringsämnen kräver tillstånd från kommunens nämnd för miljöfrågor med vissa undantag. Hantering är ett brett begrepp och det bör tydliggöras vad som avses med punkten då vissa former av hantering definierats och reglerats i punkterna 1,2 och 4 samma föreskrift. (HaV)

Svar

- Begreppet hantering finns definierat i definitioner. Föreskrifterna kommer att revideras och denna definition kommer att då även att ses över.

Synpunkt

- Anläggningar för lagring har granskats av Länsstyrelsen vid byggnation. Befintlig lagstiftning anger att lagringsutrymmen för gödsel ska vara utformade så att yt- eller grundvatten inte förorenas (SFS 1998:915) Ett tillstånd medför bara en ökad kostnad för alla parter.

Varför tillstånd vid spridning? Är inte lantbrukarna betrodda att sköta detta på ett miljömässigt bra sätt efter generationer av gödselhantering? Hur skulle ett tillstånd ändra på detta, och skulle vissa få tillstånd medan andra inte? Vi ifrågasätter starkt kompetensen för bedömning i dessa frågor hos beslutande nämnd! Och åter igen, vilken verklig nytta gör den förslagna föreskriften för vattentäkten? Detta bör även sättas i relation till den kostnad ett tillståndsförfarande innebär. (LRF)

Svar

- Föreskriften för växtnäringsämnen ska ses över och fler instanser inom området ska rådfrågas.

Synpunkt

- Hantering och spridning av skogsgödsel ska kunna förekomma enligt de normer som gäller sedan tidigare. Gödsling av skogsmark förekommer, men föregås av omsorgsfull planering med särskild hänsyn till vatten. Förvaring av gödselmedel sker i storsäck vid förutbestämda depåer på eller i direkt anslutning till väg. Rationell hantering och spridning sker med helikopter. Avancerad navigeringsutrustning utnyttjas för spridning med hög precision. (Norra Skogsägarna)

Svar

- Hur frågan berörs av gällande föreskrift kommer att ses över.

Synpunkt

- Enheten för miljö- och hälsoskydd bedömer att förbudet i första punkten (Spridning av växtnäring på frusen mark är förbjuden) är viktigast för att minska riskerna för negativ påverkan på vattentäkten.

Avseende punkten "Lagring av växtnäring direkt på mark är förbjuden" ser enheten för miljö- och hälsoskydd svårigheter med hur den ska hanteras och bedömas i praktiken om det inte finns någon form av avgränsning (antal djurenheter, geografiskt område etc.). Ett alternativ är att förbudet gäller från ett visst antal djurenheter i likhet med punkten om utrymme för lagring av stallgödsel. Det skulle kunna skrivas "Lagring av växtnäring från 10 djurenheter eller fler direkt på mark är förbjuden". Ett annat alternativ är att förbudet gäller inom en avgränsad del av primära skyddszonen, t.ex. vattenområdet i likhet med 6 §. Det skulle då kunna skrivas "Lagring av växtnäring direkt på mark är förbjuden inom vattenområdet". Ett tredje alternativ är att förbudet gäller på ett visst avstånd från ytvatten: "Lagring av växtnäring direkt på mark är förbjuden om det sker närmare än 50 m från ytvatten".

Enheten för miljö- och hälsoskydd anser inte att det framgår tydligt om konstgödsel ingår i begreppet växtnäring eller inte. Det framgår dock att kombinationsgödsel som innehåller kemiska bekämpningsmedel räknas som kemiska bekämpningsmedel.

Enheten för miljö- och hälsoskydd noterar att det kan finnas anläggningar med icke stadigvarande djurhållning inom vattenskyddsområdet, t.ex. Vitsands travbana. Frågan är om det finns skäl att justera skyddsföreskriften så att även dessa omfattas. (MTN)

Svar

- Föreskriften kommer att se över och beakta ovanstående synpunkter vid revideringen av föreslagen skyddsföreskrift.

Synpunkten föreslås följande förändring:

- Underlaget med motiv och kommentarer kommer att offentliggöras.
- Översyn av riskbedömningen.

6 § Djurhållning

Primär skyddszon

Det är förbjudet att hålla betande djur inom vattenområde.

Synpunkt

- Vad baseras detta förbud på? (LRF)

Svar

- Naturvårdsverkets handbok anger att riskerna med strandbete och spridning av naturgödsel vid främst ytvattentäkter behöver beaktas när det gäller vattenburen smitta orsakad av parasiter, virus m.m. Det finns några varianter på formuleringar och nivåer i detta avseende från andra ytvattentäkter. Vattenområde innebär det område som täcks av vatten vid högsta förutsägbara vattenstånd (ca +1,8 m nivå enligt Länsstyrelsen i Norrbotten). Det kan finnas skäl att upprätthålla ett bättre skydd närmast strandlinjen för betande djur för att skydda ytvattenförekomsten. Betande djur ger uppkomst av avföring/gödsel och där hägarna står i direkt förbindelse med strandlinjen ökar risken för att gödsel når ytvattenförekomsten. Det finns även risk för spridning av patogener (sjukdomsalstrande organismer, till exempel cryptosporidium). Upplägg för föreskrifter för betande djur hos andra ytvattentäkter varierar, men med utgångspunkt från Östersunds erfarenheter av Cryptosporidiumutbrottet och deras val av nivå kring begränsning av strandbete så är det motiverat med en motsvarande lydelse i Piteå. Vid översyn i kartsikt och inkomna samrådssynpunkter så kan bedömningen göras att det är en mycket liten andel strandbete som förekommer i den primära zonen.

En översyn kommer att göras för denna föreskrift.

Synpunkt

- Enheten för miljö- och hälsoskydd bedömer att det kan vara relevant med en reglering av betande djur. Frågan är om det ska gälla fr.o.m. en betande häst eller över 10 djurenheter? För att möjliggöra bedömning krävs ett kartunderlag som visar vilka markområden som ligger inom vattenområdet. Enheten för miljö- och hälsoskydd konstaterar att 6 § sannolikt kommer att beröra vissa hästägare. Enligt en artikel i tidningen Hav & Vatten sker betydande läckage av fosfor från hästhagar (<https://www.havochvatten.se/artikel?artikel=1714386>). Till skillnad från nötkreatur är hästar ute i hagen varje dag, året runt. Forskning vid Sveriges lantbruksuniversitet, SLU, visar att hästar kan tillföra 60 kilo fosfor per hektar i en hage, vilket är nästan tre gånger så mycket som lantbrukare får lov att tillföra sina åkrar. (MTN)

Svar

- Översyn kommer att göras för relevansen i denna föreskrift.

Synpunkten föreslås följande förändring

- Översyn av relevansen i denna föreskrift kommer att göras i riskanalysen.

7 § Skogsbruk

Primär skyddszon

Permanent upplag av timmer, bark, flis, spån eller liknande kräver tillstånd från kommunens nämnd för miljöfrågor. Från tillståndsplikt undantas lagring av grenar och toppar samt lagring inom en- eller tvåfamiljsfastighet eller jordbruksfastighet för uppvärmningsändamål.

Synpunkt

- Havs och vattenmyndighetens rapport 2014:25 "Bättre rådlös än rådvill" anges att det inte längre finns behov att reglera upplag av bark och timmer i vattenskyddsföreskrifter p.g.a. förändrad lagstiftning och teknikutveckling. Med anledning av detta ifrågasätter vi behovet av föreskriften om särskild tillståndsplikt för upplag av timmer mm. (SCA)
- Lagring av skogsråvaran i form av energived ska tillåtas. Rundvirkessortiment berörs aldrig av långtidslagring eftersom angrepp av blånadssvampar, röta och insekter försämrar virkesegenskaperna för sågtimmer och massaved. För okvistad energived krävs tillräcklig lagring under täckning för att skapa minskad vattenhalt, samt att barr och löv lossnar från grenarna. I övrigt är skogsbruket reglerat av skogsvårdslagen och miljöbalken. (Norra skogsägarna)

- I riskanalysen framgår att vid timmerlagring sker en viss urlakning av olika kemiska substanser på grund av snö, regn och eventuell bevattning. För att skydda timret mot skadeinsekter sker i vissa fall besprutning av timmerupplagen med kemiska insektsmedel. Vid lagring av timmer i vatten lakas barken på timret ur och kan medföra att vattnet får en försämrad kvalitet då det blir surare, grumligare och syrefattigare. Timmerupplagen varierar i storlek och varaktighet men är oftast kortvariga. Vid Stenvalls sågverk, inkluderande det i Sikfors, förekommer bevattning av timmer, dock inte med kemiska insektsmedel. Syfte med bevattningen är att undvika att timret torkar samt får blånadsskador, d v s sämre kvalitet på den sågade slutprodukten. Vid lagring av timmer lakar organiska substanser ut, bland annat fenoler. Samma naturliga process förekommer i skogsmark. Undersökningar avseende föroreningsinnehåll från bevattning av timmerupplag har gjorts av SLU, Uppsats Nr 1, 2008. Lagring av gran- och contortatimmer – virkeskvalitet och lakvatten vid bevattning och torrlagring av stockar med och utan bark. ISSN 16541375. Resultatet av dessa undersökningar visar att de mängder föroreningar som lakar ut från bevattning är försumbara, sett i perspektivet av den transport av organiska ämnen som naturligt finns i Piteälven. Det finns inte någon risk att vattendraget blir surare, grumligare eller syrefattigare. (Stenvalls via WSP)
- Skellefteå Kraft anser att undantag bör finnas för upplag av drivved/ris etc. som fastnar i grindrensare och som läggs på yta invid intag. Skellefteå Kraft anser att organiskt material som rensas ut är att jämföras med upplag av brännved inom jordbruksfastighet och ska undantas, förvaring får dock ske som längst i 3 år före bortforsling. Se även § 9. (Skellefteå Kraft)

Svar

- Delar ovanstående åsikt med hänvisning till Havs- och vattenmyndighetens rapport 2014:25 "Bättre rådlös än rådvill". Föreskriften kommer därmed som förslag att tas bort.

Synpunkten föreslås följande förändring

- Borttagande av föreskrift.

8 § Avloppsvatten

Primär skyddszon

Små avloppsanordningar för hushållsspillvatten är förbjudna om de inte uppfyller Naturvårdsverkets krav på hög skyddsnivå.

Avledning utan föregående rening av dagvatten till ytvatten är förbjuden. Från förbudet undantas avledning av dagvatten från broförbindelser.

Sekundär skyddszon

Små avloppsanordningar för hushållsspillvatten är förbjudna om de inte uppfyller Naturvårdsverkets krav på normal skyddsnivå.

Synpunkt

- Vilka krav kommer att gälla för små avloppsanordning i sekundär zon? När träder frågan om kraven på avlopp i kraft? (Mattias Vesterlund)

Svar

- Frågor om befintliga avlopp vars standard inte är tillfullo hänvisas till miljö och tillsynsnämnden.

Föreskriften ska kompletteras med en tilläggstext under allmänt. Kraven på små avloppsanordningar träder därför i kraft två år efter att beslutet vunnit laga kraft likt övriga delar kopplade till tillstånd i skyddsföreskriften.

Synpunkt

- Bland de föreslagna föreskrifterna för området anges särskilda regleringar för små avlopp. Det bör tydliggöras om hög skyddsnivå avser enbart hälsoskydd eller både näringsämnen och hälsoskydd. Den främsta orsaken bör kopplas till risken för mikrobiell förorening av råvattnet. (HaV)

Svar

- Piteå kommun och Pireva vidhåller Havs- och vattenmyndighetens inrådan att det är hög skyddsnivå för endast avser hälsoskydd.

Synpunkt

- Piteå flygklubb föreslår att avloppsanläggningen för flygplatsens servicebyggnad tillåts med rening i trekammersystem och infiltrationsanläggning så länge servicebyggnaden har låg belastning till dess spillvattensystem.

Piteå flygklubb föreslår att i bestämmelserna för Svensbyfjärdens vattenskyddsområde noteras att dagvatten från Piteå flygplats start- och landningsbana får avledas till dikessystemet utan särskild rening förutsatt att det inte sker förorening av vattnet.

Synpunkt

- Som 8 § är formulerad inträder ett förbud för alla små avloppsanläggningar för hushållspillvatten som inte uppfyller kraven för hög (primär zon) respektive normal (sekundär zon) skyddsnivå när skyddsföreskriften vinner laga kraft. Enheten för miljö- och hälsoskydd anser att det måste finnas en övergångsbestämmelse. Enheten föreslår att följande text läggs till under rubriken Allmänt/Övergångsbestämmelser: "För befintliga små anläggningar för hushållspillvatten ska kraven på hög respektive normal skyddsnivå vara uppfyllda senast två år efter det att skyddsföreskrifterna vunnit laga kraft".

Ett annat alternativ är att kraven på hög respektive normal skyddsnivå endast ska gälla nytillkommande avlopp. Det skulle kunna skrivas: "Nyttillkommande små avloppsanordningar för hushållspillvatten är förbjudna om de inte uppfyller Naturvårdsverkets krav på hög skyddsnivå" (primär zon) samt "Nyttillkommande små avloppsanordningar för hushållspillvatten är förbjudna om de inte uppfyller Naturvårdsverkets krav på normal skyddsnivå" (sekundär zon). Befintliga avlopp skulle då inte omfattas av dessa kravnivåer utan hanteras inom ramen för ordinarie tillsyn.

Enheten för miljö- och hälsoskydd konstaterar även att kontrollen av efterlevnaden är helt beroende av att det utförs inventering av alla enskilda avlopp inom vattenskyddsområdet.

Enheten för miljö- och hälsoskydd konstaterar att det i dagsläget finns dagvattenledningar, som ibland avvattnar ytor i sekundär zon, med direktutlopp i Svensbyfjärden. Dessa kommer att bli förbjudna när föreskrifterna vinner laga kraft. Även här finns det behov av en övergångsbestämmelse och förslaget är att följande text läggs till under rubriken Allmänt/Övergångsbestämmelser: "För befintliga anläggningar för avledning av dagvatten till ytvatten ska kravet på föregående rening vara uppfyllt senast två år efter det att skyddsföreskrifterna vunnit laga kraft". (MTN)

Svar

- Synpunkten kommer att beaktas och föreskriften kommer att justeras så att bestämmelsen inte börjar gälla då beslutet vinner laga kraft. Översyn kommer att göras av föreskriften.

Synpunkt

- Skellefteå Kraft förutsätter att ordinarie takavvattnings från byggnader inte omfattas av detta förbud. Vad gäller enskilda avlopp bör anläggningarna inventeras och bedömas från falltillfall. Vid denna inventering bör också anläggningens nyttjandegrad och avstånd till Piteälven samt marken beskaffenhet avseende genomsläpplighet. Man bör också kunna överväga andra åtgärder än vad som framkommer i Naturvårdsverkets krav på hög skyddsnivå, ifall dessa uppnår samma resultat. (Skellefteå Kraft)

Svar

- Takavvattning bedöms inte omfattas av kravet på rening av dagvatten. Bedömningar på enskilda avlopp kommer att göras för varje enskilt avlopp.

Synpunkt

- Det bör utredas om krav på lokal rening/omhändertagande av dagvatten kan ställas via vattenskyddsföreskrift på fastighet som redan är ansluten till kommunalt dagvatten.

Vid val av reningsmetod för dagvatten skall utsläppspunktens läge och egenskaper inom primär zon beaktas. Utsläppspunktens egenskaper ska även beaktas vid val av reningsmetod. (Pireva)

Svar

- Frågan bör på nytt lyftas i samband med att rutinerna tas fram från miljö- och tillsynsnämnden för föreskrifterna.

Synpunkten föreslås följande förändring:

- Skyddsföreskriften ska kompletteras med ett förtydligande att det hög skyddsnivå endast avser hälsoskydd.

9 § Avfall, avfallsupplag och schaktning

Primär skyddszon

Förvaring av avfall direkt på mark är förbjuden. Nedgrävning och spridning av avfall på mark är förbjuden. Undantag gäller för tillfällig förvaring av avfall i den skyddszon i vilket det uppkommit, i väntan på borttransport, om förvaringen sker på ett för vattenskyddet betryggande sätt. Undantag gäller även för upplag och mellanlagring av trädgårdsavfall, rena jordmassor, inert avfall eller motsvarande.

Tillverkning av asfalt är förbjuden. Upplag av asfalt, oljegrus eller vägsalt är förbjudna. Upplag av snö från trafikerade ytor från område utanför den primära skyddszonen är förbjudna.

Vid mark- och schaktningsarbeten får återfyllnad endast ske med rena schaktmassor.

Synpunkt

- Under 9 § som reglerar avfall, avfallsupplag och schaktning i föreslaget till skyddsföreskrifter föreslås att "Tillverkning av asfalt är förbjuden. Upplag av asfalt, oljegrus eller vägsalt är förbjuden". Länsstyrelsen konstaterar att dessa verksamheter var sig innebär schaktning eller alltid uppfyller definitionen av avfall i 15 kap. 1 § miljöbalken. Länsstyrelsen föreslår därför att dessa verksamheter regleras i en egen paragraf som lämpligen kan benämnas "Väghållning". Det kan även vara lämpligt att reglera hanteringen av snö under den paragrafen.

Det bör även övervägas en reglering i skyddsföreskriften av större schaktningsarbeten i framför allt primär skyddszon för att förhindra spridning av föroreningar.

Länsstyrelsen anser att de generella riktvärdena inte är en lämplig definition av rena massor, utan att vad som kan anses vara rena massor bör motsvara bakgrundshalterna. Det är därför bättre om kommunens miljökontor gör en bedömning av vilka massor som är lämpliga för återanvändning och fyllning inom skyddsområdet i det enskilda fallet.

Länsstyrelsen upplyser även om att stora delar av områdena närmast Svensbyfjärden är utpekade som potentiella sulfidjordsområden. Vid exponering av syre oxiderar sulfidjordar vilket medför utläckage av bland annat metaller. Det är därför angeläget att säkerställa att detta inte sker. (LST)

Svar

- Det stämmer att innehållet i 9§ inte överensstämmer med rubriken. Rubriksättningen kommer att ses över och justeras.

Frågan gällande "större schaktningsarbeten" har diskuterats inom projektgruppen och det beslutades att det inte skulle regleras i skyddsföreskrifterna. Det finns en svårighet i att definiera vad som är "större" schaktningsarbeten och vilken reglering som skulle vara lämplig för att skydda vattentäkten. Föroreningar kan påträffas vid såväl stora som små schaktningsarbeten. Även om sannolikheten ökar med schaktningsarbetets storlek är det kanske

mer avgörande på vilken plats schaktningen sker. Enligt miljöbalken finns redan en skyldighet att underrätta tillsynsmyndigheten om föroreningar påträffas. (10 kap. 11 § MB). Baserat på detta resonemang bedömdes det rimligt att endast reglera att återfyllning ska ske med rena jordmassor inom den primära zonen.

Det stämmer att definitionen av rena jordmassor bör ändras, eftersom Naturvårdsverket riktvärden för KM inte är avsedda för detta ändamål. Definitionen kommer att justeras så att den istället utgår från bakgrundshalten.

Förekomsten av sulfidjordar kan orsaka problem i form av pH-sänkning och utlakning av svavel/sulfat och metaller. Landhöjningen bidrar till att detta sker naturligt, men processen kan påskyndas till följd av antropogen påverkan. Det bedöms dock som svårt att reglera sulfidjordsproblematiken i skyddsföreskrifterna. I förekommande fall bör frågan hanteras inom ramen för prövning och tillsyn.

Synpunkt

- Hantering av schaktmassor. Anläggning av nya och underhåll av befintliga skogsbilvägar tenderar att bli allt viktigare, då industrierna krav på färsk råvara ökar samtidigt som perioder med tjälad mark förkortas. Vid vägbyggnation kan material för bär och slitlager behöva tillföras från externa täkter. Detta gäller framförallt på marker med sand och mosediment i närhet till älven. Att avstå från vägbyggnad medför längre terrängtransporter med större markslitage i form av spårbildning och erosionsrisk. (Norra skogsägarna)

Svar

- Osäker vad frågeställaren avser, men trolig oro finns i att hela tiden använda sig av rena massor. Ändrat ställningstagande med anledning av denna oro bedöms inte vara skälig.

Synpunkt

- Lagring av snö kan inte ske inom den primära skyddszonen. Föreskriften är möjligen lite tvetydig eftersom snö som schaktas bort juridiskt kan betraktas som avfall. (Stenvalls via WSP)

Svar

- Frågan kommer att se över och förtydligas om så behövs.

Synpunkt

- Under denna formulering bör också § 7 och våra kommentarer om upplag innefattas eftersom det är en tillfällig förvaring i avvaktan på volymer som motiverar borttransport. Schaktning och markarbeten för drift och underhåll av anläggning skall tillåtas efter anmälan till tillsynsmyndighet. (Skellefteå Kraft)

Svar

- Frågan kommer att ses över.

10 § Tåktverksamhet

Primär skyddszon

Nyetablering av materialtäkt är förbjuden. Husbehovstäkt är undantagen från förbudet men kräver tillstånd från kommunens nämnd för miljöfrågor.

Synpunkt

- Inom den föreslagna primära skyddszonen finns både pågående och nedlagda materialtäkter. Länsstyrelsen anser att det bör övervägas om det behöver föreskrivas krav på att eventuella tillfartsvägar till nedlagda täkter ska vara avspärrade för att bland annat förhindra att dessa blir dumpningsplatser för uttjänata motorfordon. (LST)

Svar

- Det bedöms inte vara aktuellt att sätta upp avspärningar i äldre materialtäckter.

Synpunkt

- Etablering av husbehovstäkt tillåts efter samråd. Begreppet husbehovstäkt kan behöva vidgas av den anledningen att alla fastigheter som har skogsbilvägar i drift inte har naturgivna förutsättningar för att ta material som lämpar sig för bär- och slitlager. Långväga transporter från de stora kommersiella täkterna tar sig många gånger både dyrt och miljömässigt tvivelaktigt om material finns att tillgå på närmre håll. (Norra skogsägarna)

Svar

- Vad avser de i deras fråga?

Synpunkt

- Enheten för miljö- och hälsoskydd bedömer att det sannolikt inte tillkommer särskilt många husbehovstäcker. Utmaningen för tillsynsmyndigheten blir dock att få reda på om och när nya husbehovstäcker etableras inom primär zon. (MTN)

Svar

- Det är viktigt att jobba med informationsinsatser så att man tydliggöra att det kommer att krävas tillstånd.

Synpunkt

- Samma regler bör gälla för dammsäkerhet och för underhållsarbeten gällande kraftledning inom området. Dessa ska få utföras utan föregående tillstånd, om det till följd av en skada eller för att förebygga risk att dammsäkerheten eller att elförsörjningen äventyras också ska omfatta sådana åtgärder. Detta innebär också att stolpar för kraftledningar får grävas ner inom området. Förbud ska ej gälla arbeten som är planerade och tillstånd söka eller anmälda enl. Miljöbalkens 11 kap vattenverksamhet i vanlig ordning. (Skellefteå kraft)

Svar

- Frågan kommer att ses över.

11 § Annan miljöfarlig verksamhet än täktverksamhet

Primär skyddszon

Etablering av sådan miljöfarlig verksamhet som är tillståndspliktig enligt miljöbalken, förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd eller miljöprövningsförordningen (2013:251) och som innebär risk för förorening av yt- eller grundvatten är förbjuden. Etablering av sådan miljöfarlig verksamhet som är anmälningspliktig enligt miljöbalken eller någon av de förordningarna och som innebär risk för förorening av yt- eller grundvatten kräver tillstånd från kommunens nämnd för miljöfrågor.

Sekundär skyddszon

Etablering av miljöfarlig verksamhet som är anmälningspliktig enligt miljöbalken, förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd eller miljöprövningsförordningen (2013:251) och som innebär risk för förorening av yt- eller grundvatten, kräver tillstånd från kommunens nämnd för miljöfrågor.

Synpunkt

- Havs- och vattenmyndigheten bedömer att föreskriftens nuvarande lydelse skapar en betydande osäkerhet för både verksamhetsutövare och myndighetshandläggare när det gäller bedömningen av vad som innebär risk för förorening av yt- eller grundvatten. Med nuvarande breda lydelse greppar rådet över majoriteten av miljöfarliga verksamheter trots annan reglering i lagstiftningen.

Det bör tydligare framgå

- Vilka verksamheter som omfattas av rådet med avseende på inriktning
- Om det begränsas till nyetableringar eller har en bredare tillämpning
- Vilken typ av prövning som ska göras enligt föreskriften

- Hur kravet på tillstånd enligt vattenskyddsföreskrifter förhåller sig till rättskraften i tillstånd och rättigheter som meddelats enligt andra regler

Svar

- Utformningen av 11 § kommer att ses över alternativt kommer föreskriften att tas bort. Eftersom tillstånd (A,B) och anmälningspliktig (C) miljöfarlig verksamhet regleras enligt 9 kap. miljöbalken blir det en form av dubbelreglering. När en A-,B- eller C-verksamhet ska etableras inom vattenskyddsområdet kan tillräcklig hänsyn tas detta vid tillståndsprövning/anmälan. Kommunens nämnd för miljöfrågor yttrar sig under tillståndsprövningen. Om det handlar om en verksamhet som riskerar att förorena grund- eller ytvatten kan krav ställas via villkor eller föreläggande om försiktighetsmått. Om risken bedöms som oacceptabel kan det vara ett skäl till att tillstånd inte kan lämnas alternativt att verksamheten förbjudas. Sammantaget talar detta för att 11 § kan tas bort, om den ska finnas kvar krävs förtydliganden av hur bedömningen av vad som innebär risk för förorening av yt- eller grundvatten ska göras.

Synpunkt

Enheten för miljö- och hälsoskydd konstaterar att det fortsatt kommer att vara möjligt att etablera tillstånd- eller anmälningspliktig miljöfarlig verksamhet inom primär skyddszon, under förutsättning att förorening av yt- och grundvatten inte riskeras.

Enheten för miljö- och hälsoskydd anser dock att formuleringen kan justeras enligt följande:
"Etablering av sådan miljöfarlig verksamhet som är tillståndspliktig enligt miljöbalken eller förordningar som meddelats med stöd av miljöbalken och som innebär risk för förorening av yt- eller grundvatten är förbjuden. Etablering av sådan miljöfarlig verksamhet som är anmälningspliktig enligt miljöbalken eller förordningar som meddelats med stöd av miljöbalken och som innebär risk för förorening av yt- eller grundvatten kräver tillstånd från kommunens nämnd för miljöfrågor". På så sätt kan behovet av justeringar i skyddsföreskriften till följd av förändringar i förordningar undvikas. (MTN)

Svar

- Det finns behov av att se över utformningen av denna föreskrift alternativt att den tas bort. En översyn kommer därför att göras för denna föreskrift.

Synpunkt

- Generellt underhållsarbete och modifieringar kopplade till villkor för anläggning och annan lagstiftning undantas krav på separata tillstånd. (Skellefteå Kraft)

Svar

- Frågeställningen syftar troligtvis inte till miljöfarlig verksamhet.

Synpunkten föranleder förändring

- Översyn av befintlig föreskrift

12 § Transport av farligt gods

Primär och sekundär skyddszon

Genomgående transport av farligt gods är förbjuden om den inte sker på led (väg, järnväg etc.) som särskilt anvisats för transport av sådant gods. Undantag från förbudet gäller för transport till och från fastighet med tillfartsväg enbart genom skyddszonen.

Synpunkt

- Vid genomgången av förslag till skyddsföreskrifter framkom att två punkter, 2§ och 12 § skulle innebära stora fördyringar samt näst intill omöjliggöra möjligheten att bedriva professionell skogsentreprenad inom vattenskyddsområdet. Ovanstående ska gälla i både primär och sekundär zon. Angående 12§ vill vi ha klarlagt vad som menas med farligt gods och vilka volymer som gäller. (Skogsentreprenörerna Sektion Älvsbyn)

Svar

- Farligt gods avser gods som enligt 5 § lagen (2006:263) om transport av farligt gods består av eller innehåller explosiva ämnen och föremål, gaser, brandfarliga vätskor, brandfarliga fasta ämnen, självreaktiva ämnen och fasta okänsliggjorda explosivämnen, självantändande ämnen och ämnen som utvecklar brandfarlig gas vid kontakt med vatten, oxiderande ämnen och organiska peroxider, giftiga och smittförande ämnen, radioaktiva ämnen, frätande ämnen, och övriga farliga ämnen och föremål enligt vad som föreskrivits med stöd av 20 § andra stycket i samma lag. Som farligt gods räknas inte gods som är avsett för personligt bruk, hushållsbruk eller för sport och fritid, under förutsättning att det hanteras och/eller vid transport lastsäkras så att inte skada eller olägenhet för människors hälsa eller miljön uppstår.

Synpunkt

- Transport på väg av farligt gods i form av bränslen och smörjmedel för löpande skogliga verksamheter ska vara tillåten. Då långtgående inskränkningar av förvaring av större mängder bränslen är att vänta, måste försörjningen för pågående verksamhet för entreprenörer möjliggöras genom daglig transport av förnödenheter. Regelverk för ADR och UN tillämpas.

Synpunkt

- Enheten för miljö- och hälsoskydd konstaterar att Polisen har tillsyn över landtransporter av farligt gods. (MTN)

Svar

- Det stämmer att polisen har tillsyn för landtransport av farligt gods.

4.3.3 Allmänt och definitioner

Synpunkt

- **Allmänt**
Enheten för miljö- och hälsoskydd föreslår att informationen under rubriken *Allmänt* presenteras i följande ordning:
Ikraftträdande, Övergångsbestämmelser, Tillsyn och tillstånd, Dispens, Överträdelser och påföljd, Ny lagstiftning, Övrig lagstiftning, Ersättning, Anmälan om olyckshändelse, Allmän aktsamhet/Hänsynsregler, Skyltning.

Övergångsbestämmelser

Följande tillägg görs i texten: *"För befintliga små anläggningar för hushållsspillvatten ska kraven på hög respektive normal skyddsnivå vara uppfyllda senast två år efter det att skyddsföreskrifterna vunnit laga kraft. För befintliga anläggningar för avledning av dagvatten till ytvatten ska kravet på föregående rening vara uppfyllt senast två år efter det att skyddsföreskrifterna vunnit laga kraft."*

Ersättning

De sista två meningarna i stycket bör strykas, eftersom de är en direkt upprepning av de inledande två meningarna.

Tillsyn och tillstånd

I andra meningen bör det stå *"I de fall tillstånd krävs enligt dessa föreskrifter ska ansökan prövas av kommunens nämnd för miljöfrågor"*. Det framgår under kapitlet Definitioner att det är miljö- och tillsynsnämnden som avses och genom denna justering blir benämningarna enhetliga i skyddsföreskriften.

Svar

- Översyn kommer även att göras för allmänna bestämmelser.

Synpunkten föreslås följande förändring:

- Översyn av befintlig föreskrift och allmänna bestämmelser.

4.3.4 Beslutsfattande instans

Synpunkt

- Såvitt Länsstyrelsen har uppfattat vill Piteå kommun och PIREVA att länsstyrelsen fattar beslut om vattenskyddsområde (LST)

Svar

- Piteå kommun och Pireva har för avsikt att överlämna ansökan om inrättande av vattenskyddsområde till Länsstyrelsen som därmed blir beslutsfattande i ärendet.

4.3.5 Tillsyn

Synpunkt

- Om kommunen har för avsikt att begära överlåtelse av tillsynen över vattenskyddsområdet är det lämpligt att det prövas samtidigt som vattenskyddsärendet. (LST)

Svar

- Piteå kommun och Pireva har inte för avsikt att överlåta tillsynen över vattenskyddsområdet.

4.3.6 Flera parallella vattentäkter

Synpunkt

- Hur hanteras det rent juridiskt om två vattenskyddsområden överlappar?
Vattenskyddsområde för Sikfors och Arnemark grundvattentäkter sammanfaller helt eller delvis med vattenskyddsområdet för Svensbyfjärden. Det bör väl innebära att samtliga föreskrifter gäller parallellt.

Svar

- Frågan kommer att lyftas till LST. Men troligt gäller besluten parallellt.

4.3 6 Konsekvensanalysen

Synpunkt

- Synpunkter har inkommit avseende konsekvensanalysens omfattning och innehåll. Även de tekniska och ekonomiska aspekterna för de olika aktörerna bör översiktligt redovisas. (Vem)
- Då konsekvenserna för skogsägare och övriga entreprenörer och verksamhetsutövare bara nämns med att de "kan påverkas av tillståndskrav" känns konsekvensanalysen ofullständig både för oss som tillsyningsmyndighet och för skogsbruket som helhet. (Skolstyrelsen)

Svar

- Konsekvensanalysen som legat till grund inför samrådsmötena är en övergripande bedömning, vilken har avsetts att fördjupas utifrån samrådsresultatet. D.v.s. samrådets syfte är att ligga till grund för att påvisa konsekvenserna utav föreslaget vattenskyddsområde för berörda inom VSO. En uppdatering av konsekvensanalysen kommer därför att utföras.

Synpunkten föreslås följande förändring:

- Översyn och uppdatering av befintlig konsekvensanalys.